

AKADEMSKI LIST

ISSN 3043-7504 [TISAK]
ISSN 3044-2044 [ONLINE]

Novine Sveučilišta u Zagrebu

Lipanj 2025. | Broj 15

SVEČANO POTPISAN UGOVOR O SURADNJI IZMEĐU SVEUČILIŠTA U ZAGREBU I NASTAVNOGA ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO „DR. ANDRIJA ŠTAMPAR”

VIJESTI

Sveučilište u Zagrebu
odbacilo prijedlog
Nacionalnih kriterija u cijelosti

ISKUSTVO I CILJEVI:
što donose novi mandati dekana
na Sveučilištu u Zagrebu

Nastavnice Fakulteta organizacije
i informatike dobile **međunarodnu**
Profformance nagradu

10

17

23

Studentice
zagrebačkoga *Prava*
viceprvakinje Europe
Sjajna odskočna
daska za buduću
karijeru!

STR. **21**

UniChoralFest
SVEČANOM DVORANOM
ZVONILA JE PJESMA OD OKO
250 STUDENATA I ALUMNA
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

STR. **19**

U nijansama
hrabrosti
– Priče iza platna –
kada studenti,
umjetnost i medicina
progovore istim
jezikom

STR. **8**

Vodeći tehnički fakultet u području strojarstva, brodogradnje i zrakoplovnog inženjerstva u Hrvatskoj vratio se kući

Nakon više od dvije godine, Sveučilište u Zagrebu Fakultet strojarstva i brodogradnje (FSB) ponovno otvara vrata svojih triju matičnih zgrada, koje su temeljito obnovljene nakon razorna zagrebačkog potresa 2020. godine, spreman za nove tehnološke iskorake u područjima znanosti i inženjerstva u službi društvenoga razvoja

PIŠE: **Darija Sesar Petrić, mag. iur., Sveučilište u Zagrebu Fakultet strojarstva i brodogradnje**
FOTO: **Sveučilište u Zagrebu Fakultet strojarstva i brodogradnje**

”Povratak u obnovljene prostore simbol je kontinuiteta i nastavak je povijesti FSB-a, na koju smo ponosni. Upravo je ovdje stasalo više od 20 tisuća inženjerki i inženjera te 650 doktorica i doktora znanosti, koji su svojim znanjem i radom kroz desetljeća značajno unaprijedili svijet u kojem živimo. Istovremeno, ulazak u obnovljene prostore predstavlja značajan korak naprijed u budućnost, jer obnova uključuje i dodatni iskorak za naših 14 zavoda, 42 katedre i 54 laboratorija. Ovo nam omogućuje da, koristeći tehnologije u koraku s vremenom i znanje koje razvijamo, ostvarimo svoju misiju kao znanstvenotehnološki inkubator talenata i pokretač društvenog napretka”, rekao je dekan Fakulteta prof. dr. sc. Zdenko Tonković.

Kroz energentsku obnovu omogućeno je da ova ista zgrada troši 50% manje energije nego što je to bilo prije nego što je krenula u cjelovitu pa energetska obnovu, istaknuo je **Branko Bačić**, ministar prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine.

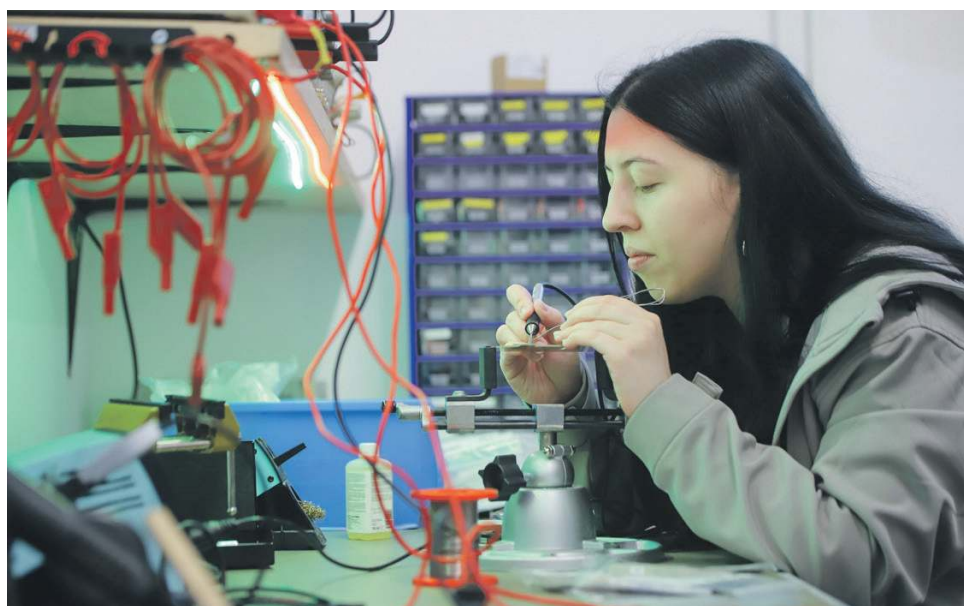
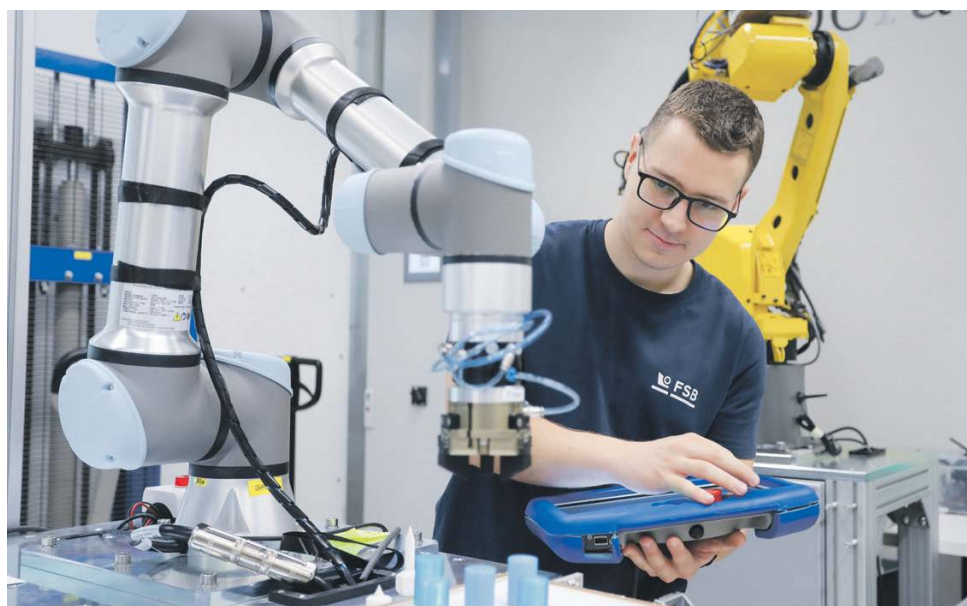
”Ovo je povijesni dan za fakultet i ovaj dan će sigurno ostati zabilježen da smo nakon 106 godina uspjeli prostore dovesti, kako je premijer rekao na obnovi AGG fakulteta, u potpuno nove s obzirom na onaj dio koji smo ostvarili, a to je mehanička otpornost i sigurnost. Energetski dotjerane zgrade i unaprijeđene prostore, vjerujemo i s novim namještajem u narednim razdobljima”, istaknuo je rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić**.

Fakultet strojarstva i brodogradnje

Premijer **Andrej Plenković** čestitao je Fakultetu i istaknuo kako je ovo jedan od 122 projekta koje izravno vodi i upravlja Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih a odnosi se na obrazovnu infrastrukturu.

Podsjetio je da je obnova nakon potresa u Zagrebu i Banovini dosegla ulaganja od 3,8 milijardi eura. „Kad je riječ o obrazovnoj infrastrukturi, obnavlja se ili je već obnovljeno 28 fakulteta, 37 osnovnih škola, 14 srednjih škola, 4 znanstvena instituta, 2 veleučilišta i dva otvorena učilišta”, kazao je Plenković.

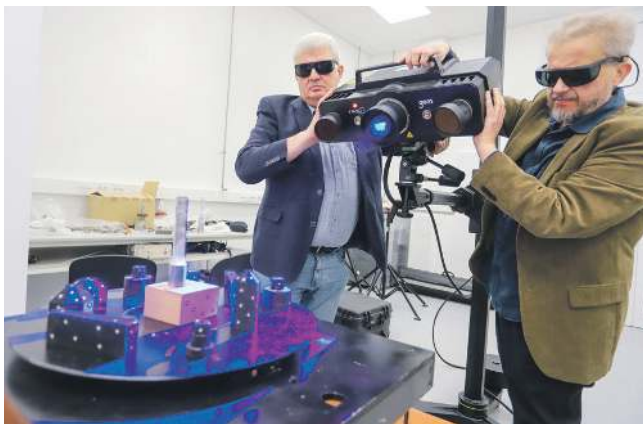
„Mi ćemo ovaj proces obnove voditi još nekoliko godina da se ta cijela nesreća koja nas je zadesila 2020. godine riješi”, rekao je premijer Plenković te dodao kako je Vlada ispravno postupila prihvaćivši prijedlog struke da se ide na konstrukcijsku obnovu s novim protupotresnim standardima.

ZNANSTVENICI FSB-A
U SVJETSKOM VRHU

Cjelokupna nova infrastruktura Fakulteta, uključujući najmoderniju laboratorijsku opremu, jamstvo je da će FSB ostati vodeći tehnički fakultet u području strojarstva, brodogradnje i zrakoplovnog inženjerstva u Hrvatskoj. Uz to, ona je čvrst temelj za novi život Fakulteta – temelj koji će dodatno unaprijediti znanstvenoistraživački rad, osobito nastavu. Zahvaljujući tomu, FSB dodatno dobiva na atraktivnosti među budućim studentima, poglavito zato što su zanimanja koja se stječu na četirima studijskim programima – strojarstvo, brodogradnja, zrakoplovno inženjerstvo i svemirska tehnika te mehatronika i robotika vrlo tražena i deficitarna na tržištu rada.

prof. dr. sc. Stjepan Lakušić - rektor Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. Zdenko Tonković - dekan Sveučilišta u Zagrebu Fakulteta strojarstva i brodogradnje, mr. sc. Andrej Plenković - predsjednik Vlade Republike Hrvatske, Branko Bačić - potpredsjednik Vlade i ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, prof. dr.sc. Radovan Fuchs - ministar znanosti, obrazovanja i mladih i Ante Sušnjar - ministar gospodarstva

Zahvaljujući svjetskim istraživačkim standardima integriranim u svakodnevni rad, FSB prepoznaju i domaći i inozemni industrijski partneri, s kojima Fakultet surađuje i razvija napredna inženjerska rješenja.

Najnovija i tehnološki najnaprednija oprema ipak je samo alat u primjeni znanja kojim Fakultet obiluje, uključujući i **pet njegovih znanstvenika koji se nalaze u elitnom društvu dva posto najutjecajnijih znanstvenika u svijetu.** O živosti znanstvenoistraživačkoga rada na Fakultetu svjedoči i činjenica da je kraj prošle godine obilježen s čak **111 aktivnih projekata vrijednih više od 36 milijuna eura**, od kojih je čak 89 međunarodnoga karaktera. U sklopu tih projekata povezuju se zagrebački studenti i profesori s kolegama s prestižnih sveučilišta i najuglednijih znanstveno-obrazovnih institucija diljem svijeta.

ENERGETSKA OBNOVA U
FUNKCIJI UŠTEDA, PRAKTIČNOG
OBRAZOVANJA I ISTRAŽIVANJA

U sklopu triju zasebnih projekata cjelovitih obnova rekonstruirano je i energetska obnovljeno više od **38 tisuća četvornih metara** fakultetskoga prostora. Ukupna vrijednost projekta obnove iznosi gotovo **80 milijuna eura**, za što su sredstva osigurana iz Fonda solidarnosti Europske unije, Nacionalnoga plana oporavka i otpornosti tj. Mehanizma za oporavak i otpornost i iz Državnoga proračuna.

Sve tri fakultetske zgrade obnovljene su korištenjem najmodernijih tehnologija i

sada za svoje potrebe koriste i obnovljive izvore energije, poput geotermalne i Sunčeve energije. Proizvodnja električne energije omogućena je putem fotonaponskih panela, instaliranih na krovovima zgrada, a grijanje i hlađenje prostorija realizirano je primjenom dizalica topline voda-voda, uz ukupno 14 bušotina do dubine od 15 metara.

NOVA INFRASTRUKTURA ZA
NOVE PROJEKTE NA FAKULTETU

Ukupno su instalirane četiri dizalice topline, a implementiran je i niskotemperaturni sustav grijanja te aktivni i pasivni sustav hlađenja, čime je omogućeno prirodno hlađenje zgrada podzemnom vodom tijekom prijelaznih razdoblja. Provedbom energetske obnove **očekuje se godišnja ušteda energije od približno 50 posto**, kao i značajno podizanje eneretskoga razreda zgrada. Veliki dio energetske obnove obuhvaća područje strojarstva, u kojem Fakultet obrazuje studente, inženjere iz prakse te provodi znanstvena istraživanja. Cilj je potpuno iskoristiti novu platformu koju je Fakultet dobio kroz obnovu za promicanje znanja, kompetencija i iskustva svojih stručnjaka u području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije.

Projektom nije provedena samo konstrukcijska i energetska obnova Fakulteta, nego je stvorena infrastruktura (nove trafostanice, toplinske stanice, cjelokupna rekonstrukcija instalacija vodovoda, odvodnje i električnih instalacija, poboljšanje komunikacijskih instalacija i sustava uzemljenja), nužna za prijavu i provedbu novih projekata na Fakultetu.

FSB energetskom obnovom postaje i živi laboratorij za 3.000 studenata i zaposlenika.

ODRŽIVOST I SIGURNOST KAO
SVAKODNEVNA PRAKSA

FSB također radi na implementaciji sustava za upravljanje imovinom i održavanjem, koji se planira povezati s platformom za upravljanje potrošnjom energije te s poslovno-financijskim sustavom. Stečena znanja i razvijeni sustavi bit će ponuđeni i drugim institucijama, čime Fakultet želi doprinijeti širem unapređenju upravljanja resursima i povećanju energetske učinkovitosti. Obnovom je postignut **najviši standard sigurnosti za**

studente i zaposlenike, uz racionalnu modernizaciju svih učionica, laboratorija i radnih prostora. Svaki detalj uređenja pažljivo je promišljen kako bi se stvorio funkcionalan i ugodan ambijent za **3.000 studenata** svih studijskih razina i za više od 450 djelatnika Fakulteta. **Zgrade su danas i svojevrсни živi laboratorij** – prostor u kojem i studenti i nastavnici zajedno uče, prateći uživo energetske performanse i tehnička rješenja implementirana tijekom obnove.

IZAZOV ISKORIŠTEN KAO
PRILIKA ZA RAST

Dok su glavne zgrade bile u obnovi, u neposrednoj blizini Fakulteta izgrađena je modularna zgrada površine 720 četvornih metara, koju Fakultet planira trajno zadržati u funkciji kao studentski inovacijski centar. U tom će prostoru studenti razvijati svoju inovativnost, kreativnost i poduzetničke vještine. FSB je tako pružio konkretan primjer kako se izazovi mogu pretvoriti u prilike za rast zajednice i razvoj ideja – što je ujedno i jedan od ključnih ciljeva u obrazovanju novih inženjera i znanstvenika. ///

OBNOVLJENA ZGRADA NA ILICI I IZLOŽBA ALUVIZIJE!
OZNAČILE SIMBOLIČNI POVRATAK UMJETNOSTI

Obnovljena zgrada Akademije likovnih umjetnosti

ALU se vraća kući

PIŠE I SNIMIO: Marinko Brkić-Tot
Sveučilište u Zagrebu Akademija likovnih umjetnosti

Nakon više od četiri godine iščekivanja i intenzivnih građevinskih radova, **Sveučilište u Zagrebu Akademija likovnih umjetnosti** vratila se u svoju povijesnu zgradu na adresi **Ilica 85**. Svečanim otvorenjem i organizacijom završne godišnje izložbe studenata pod nazivom **ALUvizije!**, Akademijin je prostor pretvoren u galeriju koja objedinjuje stotine radova studentica i studenata svih odsjeka: slikarstva, kiparstva, grafike, animacije, novih medija, konzerviranja i restauriranja umjetnina te nastavničkoga odsjeka.

Zgrada, teško oštećena u potresu 2020. godine, obnovljena je u sklopu jednog od najvažnijih projekata u području visokoškolskog obrazovanja i kulturne baštine u Hrvatskoj. **Ukupna vrijednost projekta iznosila je 19,65 milijuna eura**, od čega je 12,76 milijuna osigurano iz **Fonda solidarnosti Europske unije**, a 6,89 milijuna iz **Nacionalnoga plana oporavka i**

otpornosti (NPOO). Preostali iznos pokriven je nacionalnim sredstvima.

Otvorenju su bili nazočni rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić**, ministar znanosti, obrazovanja i mladih **prof. dr. sc. Radovan Fuchs** te ministrica kulture i medija **dr. sc. Nina Obuljen Koržinek**.

Obnova je uključivala konstruktivne popravke i protupotresna ojačanja, modernizaciju interijera, prilagodbu osobama s invaliditetom te uspostavu suvremenih uvjeta za umjetnički i nastavni rad.

„Pozvali smo vas jer smo dovršili obnovu matične zgrade ALU-a, ali i zato što s vama želimo podijeliti radost novog početka”, rekao je dekan **prof. art. Alen Novoselec** i dodao: „Ova zgrada sada postaje galerija za produkciju radova nastalih kroz nastavne planove, mentorski rad i osobni razvoj naših studenata. A od jeseni postaje njihov radni prostor.”

Svečanom otvorenju nazočili su ministar znanosti i obrazovanja **Radovan Fuchs**, ministrica kulture **Nina Obuljen Koržinek**, izaslanik hrvatskoga predsjednika **akademik Zdravko Zima** te zamjenik zagrebačkoga gradonačelnika **Luka Korlaet**, čime je potvrđena važnost ove institucije na kulturnoj i obrazovnoj karti Republike Hrvatske.

Izložba **ALUvizije!**, koja se može razgledati do **3. srpnja**, nastavlja dugogodišnju tradiciju kojom se Akademija prisjeća svojega osnutka 1907. godine, a ove godine ima i dodatnu dimenziju – ona označava **povratak života, umjetnosti i studenata** u prostor iz kojeg su bili iseljeni zbog sanacije. Posljednja izložba prije obnove, **ALU Perspektiva**, održala se u lipnju 2022., unatoč pandemiji i posljedicama potresa.

„Sigurni smo u ovoj zgradi – podignuta je razina protupotresne otpornosti. No jednako smo ponosni i na sadržaj

– **ALUvizije!**”, rekao je dekan Novoselec. „Vjerujem da svi zajedno možemo doprinijeti viziji boljeg društva kroz povezivanje potencijala u učinkovitu mrežu.”

Obnovljena zgrada doživjela je subtilne suvremene intervencije koje poštuju povijesne slojeve građevine, uključujući dodavanje krovnih prozora u slikarske atelijere, terasu s dekingom, kao i novi prostor knjižnice. U prizemlju i na stubištima sačuvani su izvorni elementi, poput *terazzo* podova, kovanih ograda i povijesnih vrata. Uz sve to, interijer je sada svijetao, bijel i čist – spreman za novi naraštaj umjetnika da ga ponovno učine svojim.

„Od jeseni ova zgrada postaje mjesto gdje će nove generacije razvijati svoje kreativne potencijale. Ostaje nam još suvremeno ju opremiti. To će se, nadam se, ostvariti uz podršku naših institucija i partnera” zaključio je prof. art. Alen Novoselec, dekan ALU-a.

S obzirom na to da se radovi na ostalim lokacijama Akademije likovnih umjetnosti – Jabukovcu i obližnjoj Ilici 83 – nastavljaju punim intenzitetom, otvorenje matične zgrade prvi je korak u povratku ALU-a u puni pogon. Otvorena vrata, puni izlošci i žamor posjetitelja pokazatelji su da je – kako je simbolično rekao dekan – „zgrada ponovno rođena”. ///

Svečano potpisan Ugovor o suradnji između Sveučilišta u Zagrebu i Nastavnoga zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar”

PIŠE: Sveučilište u Zagrebu
FOTO: Branko Nad

Uauli Sveučilišta u Zagrebu, u zgradi Regionalnoga centra za razvoj poduzetničkih kompetencija za zemlje jugoistočne Europe – SEECEL, svečano je potpisan Ugovor o suradnji između Sveučilišta u Zagrebu i Nastavnoga zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar”.

Ugovorom se uređuju međusobna prava i obveze dviju institucija vezano za djelovanje Savjetovaništa za studente Sveučilišta u Zagrebu, koje je osnovano radi pružanja potpore studentima u prevladavanju emocionalnih teškoća i psihičkih problema kako bi uspješno ostvarili svoje akademske i osobne ciljeve.

U skladu s Ugovorom, Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar” osigurat će rad dvaju timova u Savjetovaništu (dva psihologa, dva psihijatra, dva medicinska tehničara) kako bi studentima bila dostupna kontinuirana psihološka potpora, uključujući tretmansi rad i preventivne aktivnosti. Rad timova financira Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u okviru Mreže javne zdravstvene službe.

Ugovor u suradnji u ime svojih institucija potpisali su rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić** i ravnatelj Nastavnoga zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar” **prof. prim. dr. sc. Branko Kolarić, dr. med.**

Sporazum je potpisan u nazočnosti prorektora za studente, prijediplomske i diplomске studije Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Borisa Brkljačića**, pomoćnice pročelnice Gradskoga ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom **dr. sc. Mirela Šentija Knežević**, izaslanice zagrebačkoga gradonačelnika, voditeljice Službe za aktivno uključivanje mladih pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih **Sanje Suto**, voditeljice Službe za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar” **prim. dr.**

Ugovor u suradnji potpisali su **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić**, rektor Sveučilišta u Zagrebu i ravnatelj Nastavnoga zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar” **prof. prim. dr. sc. Branko Kolarić, dr. med.**

Voditeljica Službe za aktivno uključivanje mladih pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih **Sanja Suto**, voditeljice Službe za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar” **prim. dr. sc. Marija Kušan Jukić, dr. med.**, ravnatelj Nastavnoga zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar” **prof. prim. dr. sc. Branko Kolarić, dr. med.**, rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić**, voditeljica Savjetovaništa za studente **doc. dr. sc. Tanja Jurin**, pomoćnica pročelnice Gradskoga ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom **dr. sc. Mirela Šentija Knežević**, prorektor za studente, prijediplomske i diplomске studije Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Boris Brkljačić**.

Najčešći razlozi dolaska su anksioznost, stres, depresija, usamljenost, problemi u odnosima i potreba za osobnim razvojem. No, imamo i studente s ozbiljnijim teškoćama – suicidalnim mislima, samoozljeđivanjem, iskustvima nasilja – u čemu nam je stručna psihijatrijska pomoć neophodna.

prof. dr. sc. Stjepan Lakušić

od kojih velik broj njih dolazi iz drugih dijelova naše zemlje, mora imati prostor u kojem će ti mladi ljudi, posebice na početku svojega studentskoga puta, ako se pokaže potrebnim, dobiti kvalitetnu stručnu pomoć.”

Zahvalivši svima koji su sudjelovali u pripremi i realizaciji projekta Savjetovaništa, rektor je istaknuo: „Projekt Savjetovaništa za studente prepoznale su sve važne institucije. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih osiguralo je radna mjesta za petero zaposlenika te financiralo uređenje prostora Savjetovaništa, a Grad Zagreb bio je uključen u sve faze procesa i osmislio model kojim Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar” na raspolaganje Savjetovaništu stavlja dva stručna tima koja čine psiholozi, psihijatri i medicinski tehničari. Veliku potporu Savjetovaništu dalo je i Stručno vijeće, u kojem su aktivni i profesori Medicinskoga, Filozofskoga i Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta. Svima zahvaljujem na potpori i pomoći.”

Ravnatelj Nastavnoga zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar” **prof. prim. dr. sc. Branko Kolarić, dr. med.** izrazio je zadovoljstvo sklopljenim ugovorom. „Osim što potpisanim ugovorom formaliziramo suradnju između dviju važnih institucija, stvaramo i prostor za zajednički iskorak u području koje traži žurnu i sustavnu pažnju, a to je mentalno zdravlje studenata.” Istaknuvši kako podatci upozoravaju da se značajan broj mladih ljudi tijekom studiranja susreće s psihološkim poteškoćama, od anksioznosti,

depresije i stresa do osjećaja nesnalaženja i drugih izazova, ravnatelj Kolarić rekao je kako je uključivanje stručnjaka Nastavnoga zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar” iznimno velik korak ne samo u pružanju potpore, nego i u stvaranju kulture brige, razumijevanja i otvorenoga dijaloga o psihološkom zdravlju mladih.

„Proteklih godina Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar” pokrenuo je i provodi brojne aktivnosti u području mentalnoga zdravlja. Osnivanjem Studentske ambulante za mentalno zdravlje, koja će djelovati u sklopu Sveučilišta, s timom koji će objedinjavati znanja iz područja psihijatrije, psihologije i psihosocijalne podrške, zajednički stvaramo mjesto na kojem će studenti biti prepoznati, podržani i osnaženi. Kao javnozdravstvena institucija ponosni smo što možemo biti dio ovoga iskoraka koji u središte stavlja prevenciju i ranu intervenciju brige o mladima”, rekao je ravnatelj Kolarić.

Savjetovanište za studente djeluje u zgradi Regionalnoga centra za razvoj poduzetničkih kompetencija za zemlje jugoistočne Europe – SEECEL, u kojem je privremeno smješteno Sveučilište u Zagrebu. Voditeljica Savjetovaništa **doc. dr. sc. Tanja Jurin** zahvalila je svima koji su poduprli projekt te istaknula kako je uključivanjem resornoga Ministarstva i Grada Zagreba te NZJZ Andrija Štampar u projekt Savjetovaništa potvrđeno da će ono dugoročno biti mjesto na kojem se stručno i sustavno pruža potpora studentima. „Uključivanje kolega u rad Savjetovaništa omogućit će nam da se više usmjerimo na prevenciju i edukaciju, što je važan dio brige o mentalnom zdravlju studenata.”

Pomoćnica pročelnice Gradskoga ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom **dr. sc. Mirela Šentija Knežević** istaknula je kako Grad Zagreb od 2020. godine, koju su obilježili početak pandemije koronavirusa i potresi, aktivno radi na osiguravanju potpore mladima, posebice na zaštiti njihova mentalnoga zdravlja. „Otvaranjem Savjetovaništa za studente na Sveučilištu u Zagrebu učinjen je važan korak. Vjerujem kako će model koji smo uspostavili, a kojim se Savjetovaništu daje podrška u smislu uključivanja dvaju timova Nastavnoga zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar” u njegov rad, pomoći daljnjim naporima u očuvanju mentalnoga zdravlja studenata i mladih.” Također, dr. Šentija Knežević najavila je kako će se ove godine program obilježavanja Svjetskoga dana mentalnoga zdravlja 10. listopada održati upravo na Sveučilištu u Zagrebu, u zgradi SEECEL-a.

Voditeljica Službe za aktivno uključivanje mladih pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih **Sanja Suto**, ujedno i članica Stručnoga vijeća Savjetovaništa za studente, rekla je kako su predstavnici institucija i članovi ovoga tijela bili svjesni važnosti rada na osiguravanju mentalnoga zdravlja studenta na samom početku projekta. „Ipak, pokretanje Savjetovaništa za studente stvorilo je preduvjete da svi relevantni dionici počnu zajednički raditi na konkretnim koracima. Uspostavljena suradnja još je jednom pokazala kako bez sinergijskoga djelovanja svih dionika nije moguće donijeti pozitivne promjene u društvo.”

PREDSTAVLJAMO DOBITNICE PRIZNANJA NACIONALNOGA PROGRAMA
L'ORÉAL – UNESCO ZA ŽENE U ZNANOSTI

Vrijedno priznanje izvršnim mladim znanstvenicama

Ovogodišnje dobitnice priznanja su Andrea Lončarević Vrabec s Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu, Antonella Barišić Kulaš s Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, Mia Jurilj Sajko s Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te Petra Maleš s Instituta Ruđer Bošković

RAZGOVARAO: **Branko Nad**
FOTO: **Tatjana Bukvić**

L'Oréal Adria i Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO pri Ministarstvu kulture i medija, pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, 19. godinu zaredom nagradili su četiri mlade znanstvenice iz područja prirodnih znanosti, uključujući i interdisciplinarna područja, pojedinačnim priznanjima u vrijednosti od 5000 eura.

Tri su ovogodišnje dobitnice priznanja Nacionalnoga programa L'Oréal-UNESCO *Za žene u znanosti* sa Sveučilišta u Zagrebu: Andrea Lončarević Vrabec s Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije, Antonella Barišić Kulaš s Fakulteta elektrotehnike i računarstva, Mia Jurilj Sajko s Medicinskoga fakulteta i KBC-a Sestre milosrdnice te Petra Maleš s Instituta Ruđer Bošković.

I ove je godine zahtjevan zadatak odabira četiriju dobitnica priznanja između 68 pristiglih prijava imalo Izorno povjerenstvo, koje je predvodio akademik Zvonko Kusić s cijenjenim članovima hrvatske akademske zajednice: akademkinjom Vidom Demarin, akademikom Goranom Durnom, prof. emer. Helenom Jasnom Mencer, prof. dr. sc. Đurđicom Ugarković, dr. sc. Katicom Biljaković, prof. dr. sc. Maricom Ivanković, prof. dr. sc. Leandrom Vranješ Markić i prof. dr. sc. Zrinkom Ljubušić.

Kada ste primijetile da vas zanima baviti se znanosti te kada ste se konkretno odlučile za smjer/područje kojim se danas bavite?

ANDREA LONČAREVIĆ VRABEC: Moj ulazak u svijet znanosti je zapravo bio slučajna, a sve zahvaljujući mojoj sadašnjoj mentorici izv. prof. dr. sc. Anamariji Rogina, tadašnjoj asistentici i voditeljici laboratorijskih vježbi na Zavodu za fizikalnu kemiju. Nakon odrađenih vježbi, mentorica mi je ponudila mjesto demonstratora, što sam prihvatila, a s obzirom na to da mi je bilo zanimljivo područje kojim se bavi (tkivno inženjerstvo i primjena

Mia Jurilj Sajko, Antonella Barišić, Andrea Lončarević Vrabec i Petra Maleš

Putem Nacionalnoga programa L'Oréal – UNESCO *Za žene u znanosti* od 2006. godine do sada su nagrađene 74 hrvatske znanstvenice u završnoj fazi izrade doktorskoga rada

biomaterijala), odlučila sam završni rad odraditi pod njezinim neposrednim mentorstvom. Iz tog završnog rada proizašao je i moj prvi znanstveni članak, i možemo reći da time zapravo počinje moje bavljenje znanosti. Na diplomskom studiju nastavila sam istraživati tu tematiku, kao i na doktorskom studiju.

ANTONELLA BARIŠIĆ KULAŠ: Zanimanje za znanost razvilo se spontano. Oduvijek sam voljela učiti i istraživati, a s vremenom se to pretvorilo u želju da

radim na pitanjima na koja još nemamo odgovore. Još u srednjoj školi znala sam da me privlače robotika i automatizacija. Tijekom jednog posjeta FER-u posebno me oduševila činjenica da možete napisati programski kod i odmah vidjeti kako se nešto pokreće upravo zahvaljujući tom kodu. To je bio trenutak u kojem sam odlučila baviti se time. Kasnije sam se specijalizirala za računalni vid u robotici, jer je to područje izuzetno dinamično, primjenjivo i intelektualno izazovno.

MIA JURILJ: Bavljenje znanosti za mene je bio postupan proces. Još u djetinjstvu promatrala sam svog djeda, liječnika koji je neprestano pratio najnoviju stručnu literaturu. Vjerojatno me upravo on potaknuo da se upišem na Medicinski fakultet. Tijekom specijalizacije iz neurokirurgije počela sam se ozbiljnije baviti znanosti, a tada sam i povezala kliničku neurokirurgiju s temeljnim medicinskim znanostima, osobito biokemijom. To je dovelo do moje doktorske teme iz područja sfingolipida.

PETRA MALEŠ: Moj znanstveni put je u principu moj osobni izlazak iz moje zone komfora, što se na neki način danas svima

savjetuje. Stalno u ovom poslu dolazi do učenja potpuno novih metoda, rada na nepoznatoj opremi ili prezentiranju vlastitog rada pred stručnjacima. Ali upravo ti trenutci, kad nisam potpuno sigurna u sebe, su me najviše izgradili – naučili su me nositi se s neizvjesnošću, vjerovati procesu i samoj sebi, jer takav je život generalno. Nažalost sam u obiteljskoj anamnezi imala slučaj neurodegenerativne bolesti, što se može povezati s autoimunim bolestima poput multiple skleroze, tako da mi je to bio dodatni motiv da se usmjerim u područje kojim se bavim, i to na molekularnoj razini.

Jeste li ikad primijetile da vam je na neki način „teže” baviti se znanosti od muških kolega?

ANDREA: Osobno ne jer u istraživačkoj skupini čija sam članica imam odlične kolege (i kolegice), što zasigurno olakšava posao.

ANTONELLA: U samom znanju – naravno da ne. No, u očekivanjima okoline, kolega ili profesora, ponekad da. To su često suptilne razlike, nesvjesne raspodjele zadataka i odgovornosti koje stvaraju osjećaj da vas se drugačije percipira. Nema jednostavnog rješenja za to, osim biti prisutna i raditi svoj posao najbolje moguće.

MIA: U samom bavljenju znanosti, radu u laboratoriju ili tijekom specijalizacije u bolnici nisam primijetila razlike između sebe i muških kolega. Međutim, izazovi se pojavljuju kada je potrebno uskladiti zahtjevan klinički rad s paralelnim znanstvenim istraživanjima, osobito kada uz to dolaze obiteljske obveze i briga o djeci. Upravo taj aspekt usklađivanja profesionalnog i privatnog života ponekad može biti dodatno opterećenje, posebno za žene.

PETRA: Na ovo pitanje je univerzalni odgovor kao i za sve profesije u kojima sudjeluju i muškarci i žene. Iz bioloških razloga, ženama je teže ako se odluče imati djecu i održavati kvalitetni obiteljski život. Ali, isto tako moramo biti svjesni da imamo pravo izbora i slobodu kao nikad do sada, tako da ja ne bih radila prevelike rodne razlike.

Što biste poručile djevojčicama i djevojkama koje razmišljaju o karijeri u znanosti?

ANDREA: Da budu uporne i ustrajne u radu. Također, poručila bih da ne slušaju one koji kažu da je nešto teško napraviti ili

ostvariti, nego da se ugledaju na one koji su to ostvarili. Jer to znači da se može.

ANTONELLA: Znanost je za sve.

MIA: Ne čekajte savršene okolnosti, dovoljno je da osjećate znatiželju i želju da učite, da istražujete i usavršavate se na području koje vas zanima. Na tom putu će postojati mnoge prepreke i izazovi, ali zapamtite da su oni privremeni, a vaš doprinos može biti trajan i velik.

PETRA: Vrlo jednostavno: Budite hrabre, znatiželjne i uporne! Neka vas ne obeshrabre prepreke – ni sustavne, ni unutarnje. Okružite se ljudima koji vjeruju u vas, ali još važnije – najviše vjerujte same sebi. U znanosti ne postoji „jedan tip” uspješne osobe. Znanost uvijek treba autentičnost, pa i nesavršenost.

Kada pogledate unatrag, kako biste ocijenile hrvatski obrazovni sustav – osnovnoškolsku i srednjoškolsku razinu? Što su najbolje, a što najlošije strane školovanja u Lijepoj Našoj?

ANDREA: Davno sam bila u osnovnoj školi, malo manje davno u srednjoj, tako da nisam upoznata s trenutnim kurikulum. Sada kao asistentica na fakultetu radim sa studentima i ono što vidim kao problem je često nedostatak kritičkog razmišljanja i istraživačkog duha. Tu i tamo bude koji pojedinac koji se istakne. Prema tome, možda bi trebalo na neki način više poticati razvoj kritičkog razmišljanja, a ne samo prenositi informacije koje učenici/studenti trebaju „naučiti napamet” kako bi riješili predmet/kolegij. Kritičko razmišljanje je potrebno kako bi mladi počeli preispitivati dobivene informacije i stvarati nove.

Od četiriju laureatkinja ovogodišnje stipendije, njih tri dolaze sa Sveučilišta u Zagrebu

ANTONELLA: Tijekom obrazovanja često nam nije jasno zašto učimo određene stvari, ali poslije se sve to lijepo posloži. Ne možete se baviti nekim stvarima ako nemate dobru podlogu. Što se tiče sustava, mislim da je trenutno suočen s novim izazovima koje donosi umjetna inteligencija. Moramo brzo reagirati i prilagoditi programe, ne samo u sadržaju, već i u načinu podučavanja. Vještine učenja, razumijevanja, analize i sinteze znanja su danas bitnije nego ikad prije. Znanje je dostupnije nego ikad, ali sposobnost da ga razumijemo i iskoristimo mora postati temeljni cilj obrazovanja.

MIA: Tijekom svog osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja u općoj gimnaziji stekla sam vrlo dobre temelje za daljnje školovanje, osobito za studij medicine. Smatram da sam dobila kvalitetnu podlogu u prirodnim znanostima. Obrazovni sustav se kroz godine značajno mijenjao, osobito uvođenjem kurikulne reforme. Kao pozitivnu promjenu istaknula bih digitalizaciju nastave, koja je mnogim učenicima i nastavnicima olakšala pristup sadržaju i organizaciju rada. S druge strane, zadržavanje preopterećenosti učenika količinom gradiva, kao i prevelik fokus na tradicionalne metode podučavanja, mogu

se smatrati nedostatkom. Također, smatram da srednjoškolsko strukovno obrazovanje nije dovoljno valorizirano niti usklađeno s potrebama tržišta rada. To je prostor koji traži dodatnu pažnju i ulaganje.

PETRA: Ja bih svoje osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje ocijenila vrlo dobrim (4). Uvijek ima prostora za napredak, ali sad s nekim odmakom mogu reći da sam stekla dobre radne navike od „malih” klupa i temelje znanja koji su bili osnova mom daljnjem školovanju. Tu moram zahvaliti svojim nastavnicima i profesorima koji su mi to omogućili. Najbolja strana našeg obrazovanja je i dalje razvoj kritičkog razmišljanja koje, nažalost, slabi razvojem tehnologije i utjecajem društvenih mreža. A kao najlošiju stranu bih izdvojila nedostatak povezanosti s tržištem rada.

Kojega se učitelja, nastavnika najviše sjećate iz svojih đачkih dana, tko je ostavio najveći trag na vas i zašto?

ANDREA: Razrednica od 5. do 7. razreda i učiteljica kemije i biologije Marija Karalić (Osnovna škola Josipa Antuna Čolnica, Đakovo), koja nas je uvela u čarobni svijet kemije i biologije.

ANTONELLA: Iskreno ne mogu izdvojiti samo jednu osobu. Počela bih sa svojom razrednicom od prvog do četvrtog, Đurđom Bagarić, koja me naučila disciplini i otvorila svijet matematike. U višim razredima posebnu ulogu imala je Marija Glibo-Čuljak, razrednica i profesorica matematike, koja je moju ljubav prema tom predmetu produbila i usmjerila dalje. U srednjoj školi istaknula bih profesoricu matematike Lidiju Božić i profesoricu informatike i matematike Sanju Grabusin, koje su me dodatno motivirale i usmjerile prema tehničkim znanostima. Sad kad se osvrnem, shvaćam da su sve bile žene i matematičarke. Vjerujem da je to ostavilo snažan trag na meni.

MIA: Ne mogu izdvojiti nikoga posebno, jer su svi moji učitelji i profesori na svoj način ostavili trag. Školovanje mi je ostalo u lijepom sjećanju, profesori su bili korektni, predani i svatko je imao svoj jedinstveni stil podučavanja. Vjerujem da se znanje ne svodi samo na ono što dobijemo u školi, već i na osobni trud, motivaciju i spremnost na učenje kroz cijeli život.

PETRA: Ja se rado sjećam svoje prve profesorice iz kemije u osnovnoj školi, koja mi je pokazala da se na jednostavan način mogu naučiti i jako kompleksne stvari. Od tog uzrasta sam nekako stalno učila po principu da samoj sebi rastavim sve na „proste faktore” i da nema preskakivanja. Moram spomenuti i svoju profesoricu s PMF-a u Splitu, koja mi je predavala organsku kemiju i biokemiju, te je to možda faza kad sam se skroz zaljubila u kemiju, i to traje još uvijek. Njezin ton glasa, način predavanja i poštovanje koje je imala prema svojim studentima je nešto stvarno vrijedno divljenja.

Prema vašem mišljenju, izdvaja li Hrvatska dovoljno za visoko školstvo i znanost?

ANDREA: Mislim da da, s obzirom na to da je za redovite studente prva godina studija besplatna, kao i svaka sljedeća ako rješavaju sve studentske obveze u roku.

ANTONELLA: Nažalost, ne. Znanost i istraživanje zahtijevaju ozbiljna financijska ulaganja i bez toga ne možemo oče-

Andrea Lončarević Vrabec

Antonella Barišić Kulaš

Mia Jurilj Sajko

Petra Maleš

kivati značajan napredak. Nedostatak sredstava usporava razvoj i stavlja nas u nepovoljan položaj u odnosu na mnoge druge države. Puno energije trošimo na pronalaženje dodatnih izvora financiranja, umjesto da se u potpunosti posvetimo znanstvenom radu. Tijekom boravka u Americi imala sam priliku iskusiti koliko puno znači stabilna financijska potpora i učinkovita administracija. U takvom okruženju istraživanja se odvijaju brže i moguće je provesti više eksperimenata u kraćem vremenu. To izravno potiče inovacije i stvaranje novih znanja.

MIA: Smatram da bi Hrvatska svakako trebala povećati izdvajanja za znanost i visoko obrazovanje kako bi se približila prosjeku europskih zemalja. Trenutačna ulaganja su ispod razine koja bi omogućila ozbiljan iskorak u suvremenom znanstvenom radu. Iz osobnog iskustva mogu reći da bi veća ulaganja omogućila bolje opremljene laboratorije na fakultetima, čime

Hrvatski učitelji i profesori ponovno se žale da su potplaćeni i marginalizirani u društvu, val štrajkova je održan, prijeti se novima. Kako gledate na to?

ANTONELLA: Znanost, znanje i obrazovanje temelj su svakog naprednog društva.

MIA: Zaposlenici u obrazovanju s pravom su nezadovoljni – i svojim statusom u društvu i plaćama. Nezadovoljstvo je dodatno potaknuto činjenicom da nakon posljednjeg štrajka u ožujku nije postignuto konkretno rješenje. Uz sve to, učitelji i profesori danas su pod sve većim pritiskom – ne samo od sustava nego i od roditelja. Čini se da se odgovornost sve češće prebacuje na nastavnike, dok se pritom zanemaruje važnost uloge učenika i roditelja u obrazovnom procesu. Takva klima demotivira i dodatno otežava već zahtjevan posao nastavnika.

PETRA: Samo jako i apsolutna podrška! Budućnost Hrvatske su naša djeca i ako želimo živjeti u pristojnom društvu vrijednom divljenja, pitanje obrazovanja treba biti na prvom mjestu, a ne na margini!

bi se smanjila potreba da se znanstvenici oslanjaju isključivo na vlastitu snalažljivost i improvizaciju u provedbi istraživanja. Ipak, unatoč ograničenim resursima, Hrvatska i dalje školuje kvalitetan kadar, što potvrđuju priznati stručnjaci i znanstvenici koji djeluju i unutar zemlje, ali i izvan nje.

PETRA: Hrvatska ne izdvaja dovoljno za visoko školstvo i znanost, već se oslanja maksimalno na novac koji dolazi iz europskih fondova. Dok god je tako, potpuni kapacitet hrvatskog školstva i znanosti neće biti ostvaren.

Može li Hrvatska jednog dana postati „društvo znanja” kao što se političari često vole hvaliti? Što bi se trebalo promijeniti da više mladih ljudi odabire znanost ili prosvjetarsku struku kao svoju budućnost?

ANDREA: Mislim da jesmo „društvo znanja” s obzirom na širinu znanja kojim raspolazemo. Da više mladih odabire znanost ili prosvjetarsku struku kao svoju budućnost – to je na njima, na nama koji radimo u ovom sektoru je da budemo što bolji primjeri u koje se mladi mogu ugledati i onda reći „i ja želim to raditi”.

ANTONELLA: Mogućnost uvijek postoji, ali ostvarenje tog cilja zahtijeva sustavan pristup i konkretne promjene. Preporučila bih nekoliko konkretnih koraka: veća ulaganja u znanstvenoistraživačke projekte, kompetitivne plaće, ugovore na neodređeno za istraživače, jasne mehanizme i institucionalnu podršku komercijalizaciji rezultata istraživanja, i okvir za suradnju između akademske zajednice i industrije.

MIA: Vjerujem da Hrvatska ima potencijal postati društvo znanja, ali za to su potrebne konkretne promjene. Prije svega, znanje mora postati istinski društveno i sustavno vrjednovano – ne samo kroz riječi nego kroz pravednu politiku zapošljavanja, transparentno napredovanje i konkretna ulaganja u znanstveni i obrazovni sektor.

PETRA: Ne bih ulazila u politiku, ali mi smeta to što se u javnosti često plasira slika o „društvu znanja” u Hrvatskoj, ali tu treba ipak prevagnuti kvaliteta nad kvantitetom. Mislim da su nekad apsurdni brojevi visokoobrazovanih ljudi u Hrvatskoj, koji nažalost traže posao u inozemstvu. Ispada kao da smo „tvornica diploma”, a ne „društvo znanja” što je skroz kontradiktorno. Prije svega se trebaju umrežiti tržište rada i obrazovni sustav te bi se mnoga pitanja na takav način riješila. Znanstveni i obrazovani sektor bi odabralo više ljudi da se ti poslovi više valoriziraju, da su uvjeti zaposlenja i plaće pristojniji. Primjerice, profesori izvan nastave ne drže instrukcije za djecu da bi se obogatili i kupili apartman na moru, već da si plate rentu stana u kojem žive jer si ne mogu kupiti svoj. To su činjenice od kojih ne treba bježati. ///

U nedjelju 1. lipnja 2025., na simboličan datum – Međunarodni, ali i nacionalni dan preživjelih od malignih bolesti – u Hrvatskom prirodoslovnom muzeju održana je izložba *U nijansama hrabrosti – Priče iza platna*. Izložbu su zajednički organizirali studenti Sveučilišta u Zagrebu Medicinskoga fakulteta, okupljeni u Studentsku sekciju za onkologiju i imunologiju, i udruga žena oboljelih od raka SVE za NJU, čije su članice ujedno bile i umjetnice koje su svoja autorska djela izložile – i svoje priče pretilile na platna. Zajedno smo obilježili dan koji okuplja sve onkološke bolesnike, dan kada slavimo život, ali se i s pijetetom prisjećamo onih koji nisu više s nama.

U Hrvatskoj danas više od 200 tisuća osoba živi s dijagnozom maligne bolesti. Oni nam otkrivaju što znači istinska hrabrost koja ne isključuje strah – već ga nosi, diše s njim i, unatoč svemu, stvara, jača, pobjeđuje. Upravo ta hrabrost u svim svojim nijansama obojila je 1. lipnja i živote nas koji smo bili na izložbi.

Ova izložba pokazala je moć umjetnosti. Moć da iscijeli gdje medicina zastane. Umjetnost je u tom kontekstu nadilazila estetiku, ona je postala kompas – ženama koje su kroz nju pronalazile smjer u vlastitoj borbi, ali i nama studentima – u potrazi za vlastitim putokazom kako postati bolji ljudi, a time i bolji liječnici.

Tehnike kojima su se umjetnice koristile – papirni mozaik (*quilling*), keramika, slikanje na svili, enkaustika – nisu bile samo estetski izbor. One su bile terapija. Otpor. Glas. Svaki rad bio je osobni manifest, otisak borbe, sjećanja i obnove.

- „Slikanje je moja velika ljubav – moj bijeg od stvarnosti, smiraj duše, izvor radosti i vjera da me život i dalje voli.”
- „Posebno me inspirira quilling – jer podsjeća da i jednostavno može biti prelijepo. Baš kao što i mali trenutki u zajedništvu stvaraju velike promjene u ljudskim životima.”
- „Moj rad donosi radost. Zato ova izložba nije samo prikaz mojih radova nego poziv: da kroz stvaranje ostanemo povezani. Radosni. Živi.”

Ova izložba okupila je umjetnička djela žena koje su prošle bolan put borbe s malignom bolešću, a umjetnost im je na tom putu postala snažno i jedinstveno sredstvo izražavanja, njihova sigurna luka. Naslov *U nijansama hrabrosti – Priče iza platna* simbolizira priliku da izražajem, bojom i formom osjetimo ono što često ostaje neizgovoreno.

Tako je i naša studentska snaga često tiha, skrivena, i čeka trenutak kada ćemo zaroniti dublje u vlastite priče kako bismo ju osvijetlili. Platna ovih žena, koje svoje živote svakodnevno oslikavaju crtama odvažnosti, potaknule su nas da učinimo isto: da se usudimo biti više – više od studenata medicine, više od budućih dijagnostičara – da budemo stvarni pokretači društvenih promjena.

Naša inicijativa nije bila samo kulturni događaj. Bila je prostor susreta – mjesto gdje je umjetnost povezala znanost s onim neizrecivim, apstraktnim i emotivnim. Bila je most – između kulture, često

Pljesak za autorice izložbe – žene iz udruge SVE za NJU

Studentska sekcija za onkologiju i prof. art. Jasenka Ostojić

U nijansama hrabrosti – Priče iza platna – kada studenti, umjetnost i medicina progovore istim jezikom

PIŠE: **Luciana Koren**, studentica 5. godine Sveučilišta u Zagrebu Medicinskoga fakulteta

FOTO: **Studentska sekcija za onkologiju i imunologiju**

Visoki uzvanici i organizatori izložbe

na društvenoj margini, i medicine kojoj je nužan cjelovit pristup čovjeku. Upravo u toj sinergiji ležala je snaga našega poziva.

S posebnom toplinom prisjećamo se riječi organizatora izložbe: „Ova izložba podsjeća nas da je ljepota iscjeljujuća, da zajedništvo može nadjačati izolaciju bolesti i da svaka priča ima pravo biti ispričana.”

„Za mene je umjetnost bila kompas. U danima tame, kroz nju sam pronalazila put, snagu i smisao”, podijelila je s nama svoje razmišljanje jedna od autorica.

I baš kao što je umjetnost njima bila oslonac, tako je i nama studentima Sveučilišta u Zagrebu – svojim predanim promicanjem humanističkih vrijednosti, empatije i solidarnosti – dalo putokaz i potporu – bilo je naš kompas. Taj simbolični kompas ne vodi nas samo prema znanju nego i prema odgovornosti: da gradimo mostove između budućih liječnika i pacijenata – svih onih kojima ćemo jednoga dana baš mi biti oslonac. Toga dana, činili smo upravo to – otvarali prostor za susret.

Sveučilište u Zagrebu odigralo je ključnu ulogu – ne samo institucijski nego istinski ljudski. Nazočnost prorektorice za umjetnost, kulturu i međusveučilišnu suradnju prof. art. Jasenke Ostojić i priznanje važ-

nosti ovoga projekta bili su više od potpore; bili su potvrda da naša tiha inicijativa ima snagu. Sveučilište nam je svojim temeljnim vrijednostima dalo vjetar u leđa – ali i usmjerenje. Potaknulo nas je da nikad ne zaboravimo ono što nas čini liječnicima, ali prije svega – ljudima: razumijevanje, znatiželja, suosjećanje, širina pogleda i snaga solidarnosti.

Simbolika da smo upravo mi, studenti medicine, bili ti koji su čitali i predstavili tekstove autorica, bila je duboko značajna. Te riječi nisu bile samo tekst – bile su povjerenje. Intiman pogled u unutarnji svijet koji su nam umjetnice odlučile povjeriti. Taj trenutak bio je snažna lekcija – podsjetio nas je na temeljnu svrhu našega poziva: razumjeti čovjeka u njegovoj cjelovitosti.

Zato ovaj događaj vidimo kao ulaganje u viziju budućnosti u kojoj zdravstveni djelatnici ne zaboravljaju empatiju, u kojoj se obrazovanje ne zaustavlja na teoriji i u kojoj studenti ne čekaju diplomu da bi djelovali. To je temeljna vrijednost koju Sveučilište živi – i koju ovom izložbom još snažnije potvrđuje.

Medicina, usudila bih se reći, u svojoj je biti također umjetnost. Istinsko liječenje

pacijenta moguće je samo ako ga vidimo i razumijemo iz dublje perspektive, a upravo nam umjetnost otvara taj novi, važan pogled. Jer u konačnici, ako budemo liječnici koji razumiju tišinu jednako kao i riječ, ako budemo spremni graditi mostove umjesto zidova, tada ćemo znati da ova izložba nije bila samo trenutak nego trajna promjena. I izvan muzeja, ona nastavlja djelovati – u svima nama, kao prilika da u sjećanju na *Priče iza platna* pronademo nadu, da pronademo sebe.

Stoga se usudujem vjerovati – i biti dovoljno hrabra reći – da ova izložba ima moć. Moć da potakne razumijevanje, da smanji stigmatu i da nas sve pozove da vlastite priče, sadašnje i buduće, obojimo u nijanse hrabrosti.

Žene sudionice izložbe te organizacija (Luciana Koren desno i Ljiljana Vukota lijevo)

Projekti poput ovoga upotpunjuju nas i mijenjaju u dimenzijama koje nismo ni znali da postoje. Daju nam nadu i snagu da se usudimo vjerovati da možemo oblikovati medicinu i društvo sutrašnjice. Da uvijek sa sobom nosimo ono najdragocijenije: hrabrost, empatiju, cjelovitost i prije svega – humanost. „Vođeni vrijednostima koje Sveučilište utjelovljuje – i njime samim kao kompasom prema hrabrosti, odgovornosti, časti i privilegiji – nadamo se da ćemo zajedno stvarati humanije i svjesnije sutra.”

Održan Sajam poslova GRADify na Građevinskom fakultetu

Na ovogodišnjem sajmu poslova GRADify, koji se održao u obnovljenim prostorima Građevinskoga fakulteta, predstavile su se 23 tvrtke, a studenti su iz prve ruke mogli doznati pojedinosti o budućem zanimanju, raznim granama građevinarstva, poslodavcima, te koje su vještine, radne navike, stručne i poslovne kompetencije poželjne poslodavcima

PIŠE: Centar karijera Građevinskoga fakulteta

Četvrti sajam poslova GRADify, u organizaciji Sveučilišta u Zagrebu Građevinskoga fakulteta, održan je u obnovljenoj i nedavno otvorenoj zgradi Građevinskoga fakulteta, u Kačićevoj 26. Na ovogodišnjem su se sajmu u izložbenom prostoru studentima predstavile 23 tvrtke iz građevinskoga sektora. Njihovi predstavnici pobliže su ih upoznali o svojim djelatnostima na moderiranoj panel-raspravi te u pojedinačnim prezentacijama. Organizator događaja ističe zlatne sponzore Sajma tvrtke STRABAG d. o. o., Tekton construction d. o. o., Urban građenje Zagreb d. o. o., SPEGRA d. o. o., Dalekovođ grupa, MAPEI Croatia d. o. o. i ING-grad d. d.

Sajam poslova GRADify održava se jednom godišnje, a studentima Građevinskoga fakulteta pruža mogućnost upoznavanja s budućim zanimanjem, raznim granama građevinarstva i s poslodavcima. Centar karijera Građevinskoga fakulteta i nakon završetka projekta *Stručna praksa na Građevinskom fakultetu u Zagrebu – GRASP*, koji je od 2020. do

2023. godine financirala Europska unija iz Europskoga socijalnog fonda unutar Operativnoga programa *Učinkoviti ljudski potencijali*, nastavio je okupljati studente i poslodavce iz građevinskoga sektora organizacijom četvrtoga Sajma poslova GRADify.

Na sajmu poslova studenti su doznali mnoštvo informacija te čuli iz prve ruke koje su vještine, radne navike te stručne i poslovne kompetencije poželjne kod raznih poslodavaca. S druge strane, poslodavcima koji su sudjelovali na Sajmu otvorena je mogućnost predstavljanja djelatnosti tvrtke te povezivanja s mla-

dim, perspektivnim i budućim inženjerima. Kao poduzeća, tijekom studiranja studentima mogu pomoći da usavrše potrebne vještine te tako izravno utjecati na kompetencije svojih budućih zaposlenika. Sajam poslova GRADify osobito je omiljen među studentima, posebice apsolventima, jer im pomaže da se izravno povežu s predstavnicima građevinskih poduzeća, doznaju koje projekte provode i razgovaraju s njima o razvoju njihove profesionalne, inženjerske karijere.

Nakon završetka službenoga dijela programa, održano je izvlačenje tombola za sudionike i posjetitelje Sajma poslova GRADify 2025. Nagrade za tombolu velikodušno je sponzorirala tvrtka SPEGRA d. o. o.

Završetak ovogodišnjega Sajma poslova GRADify obilježen je prigodnim pub kvizom, u kojem su uz studente i nastavnike Građevinskoga fakulteta sudjelovali i predstavnici poslodavaca. Prvo i predzadnje mjesto osvojile su ekipe studenata, a drugo i treće mjesto ekipe poslodavaca. Pub kviz sponzorirali su IVICOM

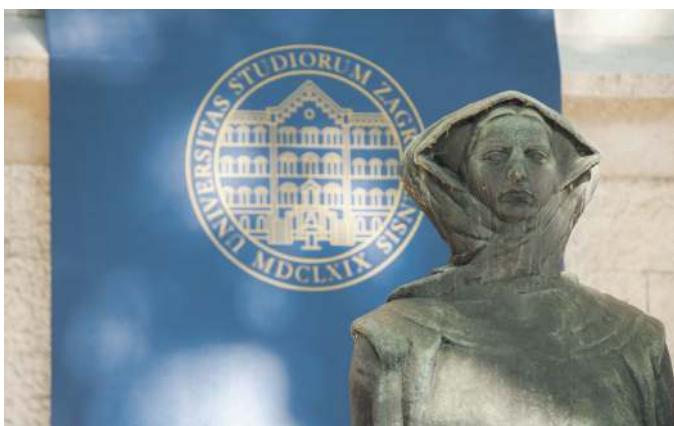
Consulting d. o. o. (sponzor prvog mjesta), Ing-jet d. o. o., Tekton construction d. o. o., Urban građenje Zagreb d. o. o., AB gradnja d. o. o., Lidl Hrvatska d. o. o. k. d., Palir d. o. o., 3 Konstrukcije d. o. o. i ING-GRAD d. d.

Kao i proteklih, i ove godine ostvareni su vrijedni kontakti između poslodavaca i studenata te je omogućeno kvalitetno predstavljanje niza razolikih prilika za zapošljavanje i razvoj karijere mladih inženjera građevinarstva koje trenutačno nude tvrtke iz građevinskoga sektora. Zahvaljujući uspješnoj suradnji svih sudionika, Sajam poslova GRADify nastavlja graditi most između akademske zajednice i tržišta rada, a Građevinski fakultet i njegov Centar karijera s entuzijazmom gledaju prema budućim sajmovima, koji će nastaviti širiti horizonte, otvarati vrata novim suradnjama i prilikama te služiti kao snažna platforma za jačanje mreže kontakata, stručne suradnje i karijernoga razvoja. ///

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU **ODBACILO PRIJEDLOG NACIONALNIH KRITERIJA U CIJELOSTI**

Senat Sveučilišta u Zagrebu: Kriteriji su nezakoniti, protuustavni i neprihvatljivi

Na izvanrednoj sjednici održanoj 10. lipnja 2025., Senat Sveučilišta u Zagrebu donio je zaključak kojim se odbacuje prijedlog *Nacionalnih sveučilišnih, znanstvenih i umjetničkih kriterija za izbor na znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, znanstveno i nastavno radno mjesto na sveučilištu i znanstvenom institutu* koji je izradilo Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj. Senat ističe kako je prijedlog pravno, ustavno i stručno neodrživ te nepoštivanjem zakonom propisanoga postupka i ovlaštenih predlagatelja kriterija ozbiljno ugrožava akademsku autonomiju i radna prava nastavnika u visokom obrazovanju

Izvanrednoj sjednici Senata prethodile su sjednice vijeća područja Sveučilišta na kojemu su sve sastavnice Sveučilišta unutar svojih područja razmotrile prijedlog te Senatu poslale svoje zaključke kojima su dale mišljenje o prijedlogu kriterija te Nacionalnoga vijeća te o zaključku Rektorskoga zbora Republike Hrvatske od 26. svibnja 2025. u kojemu je istaknuto kako je Rektorski zbor Republike Hrvatske nakon provedenih internih rasprava na hrvatskim sveučilištima 8. svibnja 2024. jednoglasno usvojio konačni prijedlog nastavnih i stručnih elemenata, odnosno prijedlog kriterija za izbor na znanstveno-nastavna, umjetničko nastavna

i nastavna radna mjesta te ga uputio 21. svibnja 2024. Nacionalnom vijeću za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj. Nastavni i stručni elementi prema konačnom prijedlogu Rektorskoga zbora Republike Hrvatske, kao jednim ovlaštenim predlagateljem utvrđenim člankom 93. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, čine sastavni dio Nacionalnih sveučilišnih, znanstvenih i umjetničkih kriterija za izbor na znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, znanstveno i nastavno radno mjesto na sveučilištu i znanstvenom institutu i ne mogu se mijenjati, napominje se zaključkom Rektorskoga zbora.

Sveučilište poziva na obustavu procesa i njegovo ponovno pokretanje – ovaj put u skladu sa zakonom.

Donosimo tekst Zaključka:

ZAKLJUČAK

o prijedlogu Nacionalnih
sveučilišnih, znanstvenih i
umjetničkih kriterija

I.

Prijedlog Nacionalnih sveučilišnih, znanstvenih i umjetničkih kriterija (dalje: prijedlog Nacionalnih kriterija ili prijedlog Kriterija), koji je izradilo Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj (dalje: Nacionalno vijeće), a koji je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih (dalje: MZOM ili Ministarstvo) uputilo u savjetovanje s javnošću 14. svibnja 2025., odbacuje se u cijelosti.

Prijedlog Nacionalnih kriterija ni na koji način nije moguće unaprijediti, poboljšati niti postići najmanju potrebnu razinu njegove kvalitete po najviše, ali ne isključivo, zbog sljedećih razloga:

- **nezakonitosti u postupku donošenja** (zbog neusklađenosti s odredbama članka 39. stavka 8., članka 86. stavka 1. točke 8., članka 90. stavaka 3. i 4. i članka 93. stavka 2. točke 3. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (*Narodne novine* 119/2022.) (dalje: ZVOZD ili Zakon))
- **protivnost članku 90. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske** (dalje: Ustav RH ili Ustav)
- **nepoštivanje posebnosti i bitnih različitosti znanstvenih područja**
- **diskriminacija zaposlenika na znanstveno-nastavnim radnim mjestima** u odnosu na zaposlenike na znanstvenim radnim mjestima
- **nepovoljan položaj zaposlenika na znanstveno-nastavnim radnim mjestima viših razina.**

II.

Donošenje prijedloga Nacionalnih kriterija u nezakonitom postupku

Prijedlog Kriterija nije donesen u skladu s odgovarajućim odredbama ZVOZD-a odnosno u odgovarajućem, zakonski precizno propisanom postupku donošenja.

ZVOZD u članku 39. stavku 8. propisuje da Nacionalne sveučilišne, znanstvene i umjetničke kriterije (dalje: Nacionalni kriteriji ili Kriteriji) za pojedina znanstvena odnosno umjetnička područja ili polja, **na prijedlog Rektorskoga zbora Republike Hrvatske** (dalje: Rektorski zbor) i **nadležnoga matičnog odbora**, donosi Nacionalno vijeće.

Položaj Rektorskoga zbora i matičnih odbora kao ovlaštenih predlagatelja dodatno se uređuje i razrađuje u članku 86. stavku 1. točki 8., članku 90. stavcima 3. i 4. te u članku 93. stavku 2. točki 3. ZVOZD-a. Nadležni matični odbor predlaže Nacionalnom vijeću znanstvene i umjetničke elemente, a Rektorski zbor nastavne i stručne elemente Nacionalnih kriterija.

Prijedloge ovlaštenih predlagatelja Nacionalno vijeće može ili prihvatiti ili odbiti.

Nacionalno vijeće ne može prijedloge mijenjati, ne može u njih ni na koji način intervenirati niti ih može samostalno izraditi i donositi jer snagom zakonskih pravila Nacionalno vijeće nije ovlašteno predlagatelj Kriterija.

Iz jednoglasno usvojenoga zaključka 8. sjednice Rektorskoga zbora, održane 26. svibnja 2025., proizlazi da je Nacionalno vijeće ignoriralo prijedlog Rektorskoga zbora kao ovlaštenoga predlagatelja nastavnih i stručnih elemenata za izbor na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna radna mjesta te je postupilo protivno članku 93. stavku 2. točki 3. Zakona.

Nacionalno vijeće je suprotno članku 90. stavcima 3. i 4. ZVOZD-a donijelo znanstvene i umjetničke elemente Nacionalnih kriterija.

Nacionalno vijeće je ignoriranjem prijedloga ovlaštenih predlagatelja i samostalnim donošenjem Nacionalnih kriterija izašlo izvan propisanoga zakonskog okvira, prekoraciilo svoje ovlasti te donijelo Kriterije koji su neuravnoteženi i neprilagođeni pojedinim znanstvenim područjima i poljima.

III.

Protivnost prijedloga Nacionalnih kriterija članku 90. stavku 4. Ustava RH

Ustav RH u članku 90. stavku 4. određuje da zakoni i drugi propisi državnih tijela i tijela koja imaju javne ovlasti ne mogu imati povratno (retroaktivno) djelovanje. Iz posebno opravdanih razloga samo pojedine odredbe zakona, ali ne i podzakonskih akata, mogu imati povratno djelovanje.

Prijedlog Nacionalnih kriterija u članku 98. stavku 1. ne predviđa primjenu dosadašnjih pravila u prijelaznom razdoblju, već se njegove odredbe počinju primjenjivati od dana stupanja na snagu. Dosadašnji akti koji su uređivali postupak izbora u znanstveno-nastavna zvanja (sada na znanstveno-nastavna radna mjesta) prestaju vrijediti stupanjem na snagu Nacionalnih kriterija.

Odredbe prijedloga Nacionalnih kriterija, stupanjem na snagu, odmah se primjenjuju na pravne situacije koje su u tijeku i na zatečene odnose koji se nastavljaju u budućnosti. Pravno gledajući, odredbe prijedloga Kriterija neće se primjenjivati od trenutka kada stupe na snagu, već od dana kad su zaposlenici izabrani na više ili reizabrani na isto radno mjesto, čime se retroaktivno mijenjaju kriteriji njihova izbora na više radno mjesto, odnosno reizbora na isto radno mjesto.

Time je prijedlog Nacionalnih kriterija protivan Ustavom propisanoj zabrani retroaktivnosti jer je riječ o podzakonskom aktu.

IV.

Nepoštivanje posebnosti i bitnih različitosti znanstvenih područja

Prijedlogom Nacionalnih kriterija konceptualno se mijenjaju dosadašnji kriteriji izbora na viša radna mjesta. Također se potpuno i trenutno mijenja dosadašnja paradigma izbora na viša radna mjesta.

U više odredaba prijedloga Nacionalnih kriterija potpuno se zanemaruju posebnosti pojedinih znanstvenih područja, kao i pojedinih dijelova umjetničkoga područja te bitne razlike među

njima, ali također i bitne razlike između polja unutar istoga znanstvenoga područja.

Uvođenjem horizontalnih kriterija, koji su prilagođeniji i pogodniji STEM području, u izrazito se nepovoljan položaj stavljaju društveno područje, humanističko područje te dijelovi umjetničkoga područja, posebice dio Filmska umjetnost (filmske, elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika).

Prijedlog Nacionalnih kriterija ne osigurava pravedan i ravnopravan radno-pravni status zaposlenicima u sustavu visokog obrazovanja i znanosti jer se pojedina znanstvena područja, pa i polja unutar istoga znanstvenoga područja, značajno razlikuju, a prijedlog Kriterija te različitosti ne uzima u obzir. Izbor na viša radna mjesta u pojedinim znanstvenim područjima bit će objektivno znatno otežan ili čak onemogućen, a zaposlenici u tim znanstvenim područjima bit će u izrazito nepovoljnom položaju u odnosu na zaposlenike u ostalim znanstvenim područjima.

V.

Diskriminacija (nejednak položaj) zaposlenika na znanstveno-nastavnim radnim mjestima u odnosu na zaposlenike na znanstvenim radnim mjestima

a) Nejednak položaj po osnovi znanstvene komponente/elementa prijedloga Nacionalnih kriterija

Prema prijedlogu Nacionalnih kriterija, zaposlenici na znanstveno-nastavnim radnim mjestima, zaposleni na sveučilištima, koji oko polovice radnoga vremena rade u nastavi, a oko polovice radnoga vremena u znanosti (standardna kompozicija radnoga vremena), moraju osim nastavnih kriterija zadovoljiti i znanstvene kriterije, potpuno jednake kao zaposlenici na znanstvenim radnim mjestima, zaposleni u institutima, koji čitavo radno vrijeme rade isključivo u znanosti.

Različito uređenje njihovih prava i obveza je diskriminirajuće jer je protivno načelu jednakosti plaća za jednak rad, propisanom u članku 6. stavku 1. Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama (Narodne novine 155/2023.). Navedeno razlikovanje ne može se objektivno i razumno opravdati.

b) Nejednak položaj po osnovi nastavne komponente/elementa prijedloga Nacionalnih kriterija

Prijedlog Nacionalnih kriterija u članku 39. određuje da za radno mjesto docenta pristupnici moraju održati najmanje 150 standardnih ekvivalenata radnih sati u nastavi, a za radno mjesto izvanrednoga profesora, redovitoga profesora i redovitoga profesora u trajnom izboru 810 standardnih ekvivalenata radnih sati u nastavi od zadnjeg izbora.

Stavak 6. članka 39. prijedloga Nacionalnih kriterija određuje da je za izbor u naslovnoga nastavnika potrebno ostvariti 20 % standardnih ekvivalenata radnih sati u nastavi propisanih za izbor na redovito znanstveno-nastavno radno mjesto docenta, izvanrednoga profesora, redovitoga profesora i redovitoga profesora u trajnom izboru.

Prijedlog Nacionalnih kriterija omogućava zaposlenima na znanstvenim radnim mjestima izbor u naslovnoga nastavnika na temelju 20-postotnoga godišnjeg nastavnog opterećenja sveučilišnih nastavnika na znanstveno-nastavnim radnim mjestima protivno članku 53. stavku 2. Zakona.

Ovom odredbom prijedloga Kriterija obezvrjeđuje se nastavni rad sveučilišnih nastavnika na znanstveno-nastavnim radnim mjestima. Također, na ovaj je način znatno, neopravdano i u pravnom smislu nerazmjerno olakšan ulaz u sustav visokog obrazovanja zaposlenicima na znanstvenim radnim mjestima u znanstvenim institutima.

Cjelokupan koncept prijedloga Nacionalnih kriterija nije povoljan za kvalitetu i održivost sustava visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj jer podređuje, zanemaruje i podcjenjuje nastavni, stručni i institucijski rad na sveučilištima, a previše naglašava, pretjerano ističe i precjenjuje samo znanstveni rad. Navedeno će nužno dovesti do smanjenja kvalitete nastavnog procesa, ali i ostalih oblika rada na sveučilištima.

VI.

Nepovoljan položaj zaposlenika na znanstveno-nastavnim radnim mjestima viših razina

Zaposlenici na znanstveno-nastavnim radnim mjestima viših razina – izvanredni i redoviti profesori, koji su svoju dosadašnju akademsku karijeru gradili prema do sada važećim pravilima, nemaju dovoljno vremena za prilagodbu novim pravilima, koja su u prijedlogu Nacionalnih kriterija propisana horizontalnim kriterijima.

Naime, riječ je o karijernim kriterijima koji se ostvaruju tijekom čitave znanstveno-nastavne karijere, dakle nekoliko desetljeća, i koji su nesvodljivi na kriterije prema kojima su od početka karijere ispunjavali uvjete za izbor na viša radna mjesta.

Veliki broj horizontalnih kriterija do sada se ili nije zahtijevao ili se zahtijevao kao jedna od alternativa. Propisivanjem objektivno teško ostvarivih uvjeta za zaposlenike na znanstveno-nastavnim radnim mjestima više razine i retroaktivnom primjenom novih pravila ne poštuje se načelo zaštite pravno legitimnih očekivanja, čime se uvodi neizvjesnost i pravna nesigurnost u pogledu mogućnosti izbora na više radno mjesto.

VII.

Slijedom svega navedenoga, Sveučilište u Zagrebu predlaže Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih i Nacionalnom vijeću za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj da se obustavi postupak donošenja Nacionalnih sveučilišnih, znanstvenih i umjetničkih kriterija.

Također se predlaže da se cjelokupan postupak donošenja Nacionalnih kriterija, u odgovarajućem zakonskom postupku i u skladu s važećim zakonskim pravilima, u partnerskom odnosu, s jedne strane Zakonom ovlaštenih predlagatelja Kriterija – Rektorskoga zbora za nastavne i stručne elemente te nadležnih matičnih odbora za znanstvene i umjetničke elemente, a s druge strane Zakonom ovlaštenoga donositelja Kriterija – Nacionalnoga vijeća, provede iznova.

Aleksandra Boras čita učenicima OŠ Ivana Meštrovića

Studentice s ERF-a - Lara, Lucija i Nika u OŠ Antuna Mihanovića

Više od 1200 učenika osnovnih i srednjih škola iz Zagreba, Siska, Petrinje i Gline sudjelovalo je u akciji *Dekica za snove*, u sklopu nacionalne manifestacije **Hrvatska volontira**. Deveto izdanje ove nadahnujuće akcije organizirala je udruga Smiješak za sve, a njezinim volunteerima, glumcima i piscima pridružile su se studentice s triju sastavnica Sveučilišta u Zagrebu: Filozofskoga fakulteta, Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta i Farmaceutsko-biokemijskoga fakulteta.

I ovoga puta bilo je veselo, poučno i zabavno, unatoč proljetnoj kiši koja ih je, nažalost, spriječila da čitaju u parkovima i školskim dvorištima. Ipak, u školama su uspjeli prirediti pravi festival knjige i čitanja u učionicama i školskim dvoranama, na raznobojnim dekicama koje školarci osobito obožavaju jer na njima mogu ležati, sanjati i odletjeti na krilima mašte u bajkovite svjetove. Ondje gdje su se oblaci razili i sunce se na trenutak ukazalo, *Dekica* se održala u prirodi i na svježem zraku.

„Dekica za snove više je od događaja, to je pokret koji slavi čitanje, empatiju, volontiranje, zajedništvo, prirodu i odmak od ekrana i sebičnosti. U vremenu kada nas tehnologija sve više udaljava jedne od drugih i umjetna inteligencija sve više preuzima prostor koji je nekoć pripadao komunikaciji, *Dekica za snove* vraća nas osnovama: pričama, razgovorima, međuljudskoj bliskosti i prirodi. Umjesto da su okrenuta sebi i ekranu, djeca uče okrenuti se knjizi, drugima oko sebe te čarima volontiranja. Danas je to potrebije nego ikada”, poručila je **Marijana Jergović**, predsjednica udruge Smiješak za sve.

Na ovogodišnjoj *Dekici za snove* sudjelovalo je 16 škola i Centar za djecu Zagreb, podružnica Laduč. Uz priče koje su im čitali volonteri, književnici, glumci, učitelji i knjižničari, djeca i mladi razgovarali su o važnim temama: prijateljstvu, književnosti i umjetnosti.

Lucija Lauš s FBF-a čita učenicima OŠ Antuna Mihanovića

Studentice Sveučilišta u Zagrebu sudjelovale u akciji poticanja čitanja djeci

Studentice Filozofskoga fakulteta, ERF-a i FBF-a pridružile su se volunteerima udruge Smiješak za sve na 9. Dekici za snove u zagrebačkim osnovnim i srednjim školama kako bi među učenicima promicale čitanje i bar na dva sata odmaknule ih od virtualnih sadržaja

PIŠE: Akademski list
FOTO: Leon Ginder

Marina, Aleksandra i Barbara su čitale u OŠ Ivana Meštrovića

U Osnovnoj školi Ivana Meštrovića susreli smo **Aleksandru Boras**, studenticu 3. godine studija psihologije na Filozofskom fakultetu. Budući da je Aleksandra zaljubljenica u knjige i čitanje, čim je vidjela poziv udruge Smiješak za sve, odmah se prijavila.

„Zaista prekrasno iskustvo! Nadam se da su djeca podjednako uživala kao ja. Čim sam vidjela poziv za studente da se priključe akciji, pomislila sam kako je to izvrstan spoj psihologije i književnosti. Važno je da se barem na trenutak odmaknu od ekrana i mobitela. Čitala sam im *Pastele u štrajku*, *Lina u šeširu* i *Vuk koji je htio biti druge boje*”, rekla je Aleksandra.

U Školi za cestovni promet srednjoškolicima su, uz volunteerku Smiješka za sve, čitale **Dora Pulanić** i **Lucija Benković**, također studentice 3. godine psihologije na Filozofskom fakultetu. Iako mnogi misle kako mladi ne vole čitati, ovoga su puta sve predrasude o tome srušene. Studentice su im čitale *Priče za razmišljanje*

nje Jorgea Bucaya te kratke priče iz zbirke *Nek' bude kaos* Tomislava Zagode i zbirke Ajahna Brahma *Slonica koja je izgubila sreću*.

Udruga Smiješak za sve od 2017. godine organizira projekt *Dekica za snove*. Prvo i drugo izdanje *Dekice* bilo je u Zagrebu i široj okolici, a nakon toga akcija se proširila i na Varaždin. Poslije potresa, Smiješak za sve proširio je akciju na Petrinju, Glinu i Sisak. Od 2021. godine redovito se provodi u tamošnjim osnovnim i srednjim školama i dječjim vrtićima. Prije dvije godine, kada se *Dekica* održala u rujnu, sudjelovalo je 1700 školaraca i vrtićanaca, a lani ih je bilo 1600.

I studentice Farmaceutsko-biokemijskoga fakulteta bile su zadovoljne svojim prvim nastupom na *Dekici za snove*. **Marina Lukač**, studentica 4. godine studija farmacije nije skrivala ushit.

„Divno je biti s djecom jer su otvorena i neposredna. Od njih možemo puno na-

Dora i Lucija, studentice Psihologije s Filozofskog fakulteta

učiti. Jako mi se svidjela ideja ovog projekta jer je važno popularizirati knjigu i čitanje među mladima”, objasnila je studentica Marina, koja im je čitala priču *Vjeverice svađalice*.

Jednako oduševljena bila je i **Barbara Schweigert**, studentica 1. godine farmacije. Prema njezinim riječima, bilo je to vrlo zanimljivo i drukčije iskustvo od svega što je do sada radila. Ona i Marina čitale su učenicima prvih i drugih razreda OŠ Ivana Meštrovića, a njihova kolegica **Lucija Lauš**, također s FBF-a, u OŠ Antuna Mihanovića.

S Lucijom su u OŠ Antuna Mihanovića čitale studentice **Dina Novak**, **Lara Cvjetičanin** i **Nika Jarnjak** s Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta. Priče *Uljuđeni vuk*, *Gospođica Neću*, *Nisi ružno pače*, *Matovilko*, *operi svoju zlaćanu kosu* i *Leteći glasovir* nadahnule su djecu i odvele ih u čudesne svjetove gdje je sve moguće. ///

Prof. dr. sc.

Željko IVEZIĆ

direktor Zvezdarnice Vera Rubin u Čileu

Znanstvenici s Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu pomogli su oko problema s hlađenjem astronomske kamere u Zvezdarnici Vera Rubin, a koje je potrebno da bi se izbjegao termički šum. Pomoću rješenja koje je došlo s FSB-a, prešlo se na potpuno drukčiji sustav hlađenja od prvotno zamišljenoga, što samo pokazuje o kakvom je izvrsnom fakultetu riječ

RAZGOVARAO I SNIMIO: Branko Nad

Budite svjesni znanja koja ste dobili na ovom fakultetu, usavršavajte se, umrežite i možete raditi s bilo kim bilo gdje na svijetu. Poručio je to studentima Sveučilišta u Zagrebu Fakulteta strojarstva i brodogradnje prof. dr. sc. Željko Ivezić, alumnus FSB-a, a danas direktor Zvezdarnice Vera Rubin u Čileu, koji će nakon dva desetljeća razvoja postati najmoćniji teleskop za promatranje svemira na Zemlji.

Opservatorij u Čileu uskoro započinje dosad najcjelovitije astronomsko optičko istraživanje neba, koje će trajati deset godina i zabilježiti će 40 milijarda zvijezda i galaksija. Zašto je ova zvezdarnica značajna za čovječanstvo, koji su tehnički izazovi i postignuća prethodili otvorenju te koji je bio doprinos upravo zagrebačkoga FSB-a, objasnio je nedavno profesor Ivezić studentima i nastavnicima tijekom dvosatnoga predavanja.

Čile, a napose pustinja Atacama, smatra se jednim od najtamnijih mjesta na Zemlji, zbog čega je to odredište postalo glavna točka za optičku astronomiju. Tomu u prilog govori podatak da je u Čileu smješteno i operativno 60 posto svih teleskopskih zrcala u svijetu.

Osobito je važno istaknuti kako su upravo znanstvenici sa zagrebačkoga FSB-a pomogli oko problema s hlađenjem astronomske kamere u Zvezdarnici Vera Rubin, a koje je potrebno da bi se izbjegao termički šum. Pomoću rješenja koje je došlo s FSB-a, prešli su na potpuno drukčiji sustav hlađenja od prvotno zamišljenoga, što samo pokazuje o kakvom je izvrsnom fakultetu riječ.

„Diplomirao sam strojarstvo i fiziku na Sveučilištu u Zagrebu. To je bila dobra priprema za poslijediplomski studij. Kada sam došao u SAD, uvjerio sam se kako su dodiplomski programi na tamošnjim sveučilištima više-manje jednaki našima. Znači, tko želi učiti, može naučiti i kod nas! Na projektu Rubin počeo sam raditi još 2004. kao znanstveni direktor (*Project Scientist*) na astronomskim aspektima dizajna, a djelomično i zbog znanja strojarstva postao sam glavni direktor 2022. godine”, govori za *Akademski list* profesor Ivezić.

Koliko je taj Vaš put bio težak, izazovan i jeste li tijekom studentskih dana razmišljali što biste jednoga dana mogli postati, kamo bi Vas karijera mogla odvesti?

- Kada sam otišao na poslijediplomski u SAD, motivacija i cilj bili su mi interdisciplinarna tematika na granici između strojarstva i fizike. U to sam vrijeme bio fokusiran na termodinamiku i hidrodinamiku u kontekstu nuklearnog inženjstva. Međutim, na poslijediplomskom je prevagnula stara ljubav prema

kojega sam radio u laboratoriju, a poslije mi je organizirao ljetni radni posjet prestižnom KTH institutu u Stockholmu. Taj posjet i iskustvo s KTH-om značajno su me ohrabрили za kasniji studij u SAD-u. Od prijatelja najviše sam se zbližio s Oskarom Račkim, Predragom Veselinovićem i Miroslavom Kovačevićem (prvo na "Mašinijadi"!)). Gotovo cijeli faks imao sam djevojku s FSB-a Jadranku Bobanović.

Alumnus zagrebačkoga FSB-a na čelu najmoćnijega teleskopa na Zemlji

Što biste poručili sadašnjim i budućim studentima FSB-a, čime neka se vode u znanstvenim težnjama, u životu općenito?

- Učiti, učiti i učiti. FSB je odličan fakultet i neće vam biti granica ako studij shvatite ozbiljno. Studij je odličan, a konačan uspjeh ovisi samo o vama i koliko želite uspjeti u profesionalnom životu.

Nakon dva desetljeća razvoja, Zvezdarnica Vera Rubin u Čileu,

čiji ste direktor, uskoro kreće s radom. Što to znači za proučavanje svemira, za astronome, astrofotografe, kozmologe?

- Zahvaljujući brzom razvoju tehnologije, posebice optike teleskopa, senzora i računarstva, Rubinov projekt *Legacy Survey of Space and Time* tijekom sljedećih deset godina snimit će dosad najveći skup slika noćnoga neba više od svih takvih projekata u povijesti astronomije za-

astronomiji. Disertacija mi je bila o primjeni termodinamike i hidrodinamike u astrofizici (modeliranje infracrvenoga prolaza topline zračenjem u mladim i starim zvijezdama koje su okružene međuzvezdanom prašinom). Bilo je ponekad teško, ali nikada nesavladivo. Nakon doktorata sam se postupno preusmjeravao na optičku promatračku astronomiju i softver te na primjenu statistike i metoda strojnog učenja u astronomiji.

Kakve uspomene nosite iz studentskih dana na Fakultetu strojarstva i brodogradnje? Koji Vam je događaj, prijatelj, profesor ostao najviše u sjećanju?

- Profesori na prvim godinama bili su uglavnom odlični, a najviše mi je ostao u sjećanju profesor Galović, kojemu sam poslije bio prvo demonstrator pa onda asistent godinu dana. Naravno, jako se dobro sjećam i starijih kolega asistenata s „terme” te godine (poslije profesora): Tadića, Halasza i Ruševljana. Posebne uspomene me vežu za profesora Švaića, kod

Udaljenosti među zvijezdama su goleme i puno je vjerojatnije da ćemo prvo s nekim drugim civilizacijama komunicirati elektromagnetskim valovima

Vera Rubin opservatorij u Čileu (FOTO: RUBINOBSERVATORY.ORG)

jedno. Koristeći te slike, detektirat ćemo i izmjeriti položaj, sjaj, boje, veličine itd. za oko 40 milijarda zvijezda i galaksija. Prvi put astronomi će imati katalog s više objekata nego što je živih ljudi u svijetu.

Kad biste ju usporedili s najpoznatijim zvjezdarnicama na Zemlji, pa i teleskopima u svemiru, Hubbleom i James Webbom, po čemu je Vera Rubin posebna, drukčija?

- Hubble i JWST su teleskopi u orbiti, koji su specijalizirani za slike s velikim kutnim razlučivanjem (jer im ne smeta atmosfera, čija turbulencija ograničava razlučivanje na oko jednu lučnu sekundu). Za razliku od njih, Rubin je optimiziran za brzo snimanje cijelog neba. Samo jedno vidno polje, jedna fotografija s Rubina ima veću površinu na nebu (oko deset kvadratnih lučnih stupnjeva) nego sve dosad snimljene slike s Hubblea.

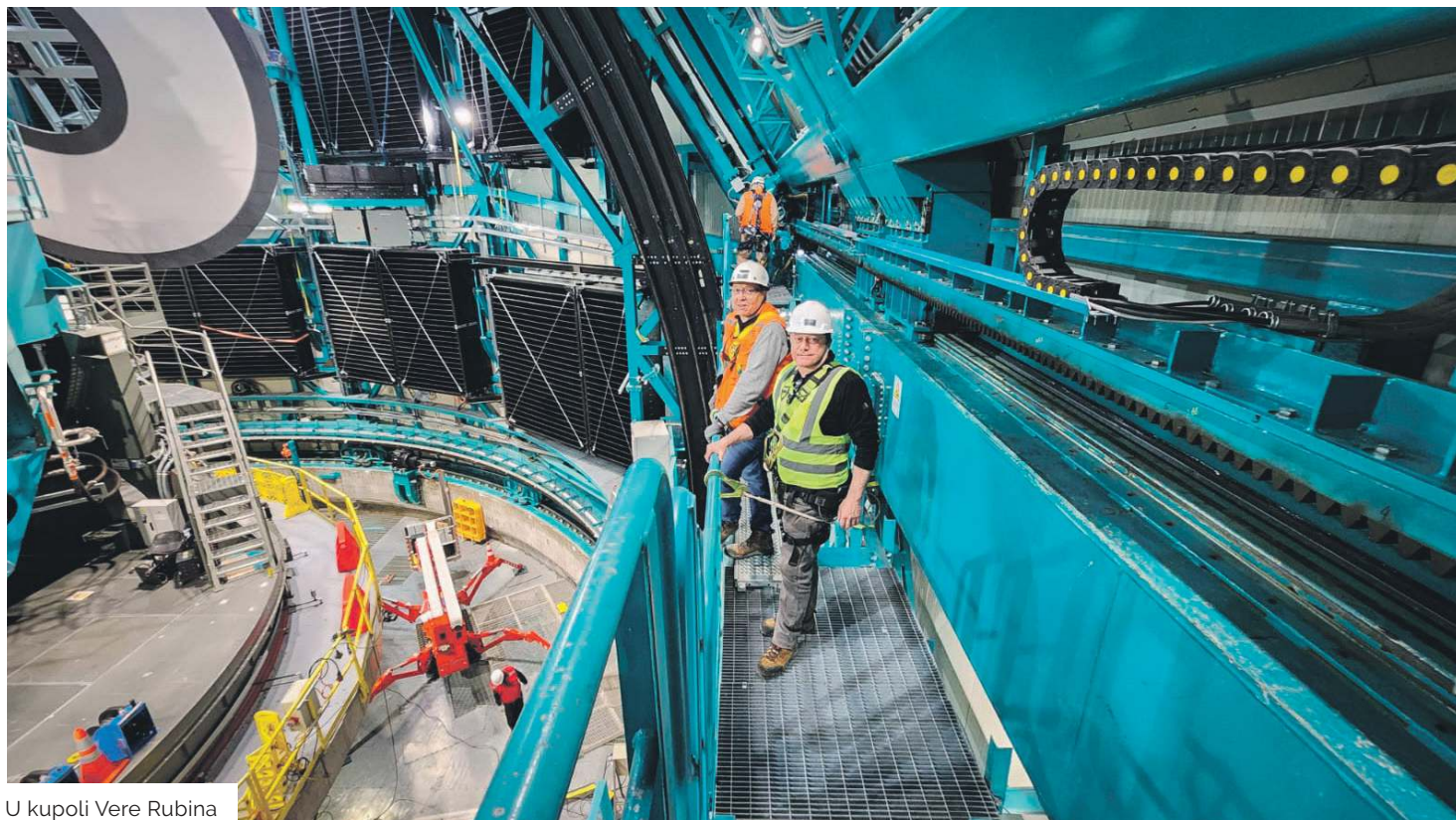
Osim Vas, koji su hrvatski znanstvenici bili uključeni u planiranje, razvoj, pa i u gradnju Zvjezdarnice? Ima li trenutačno zaposlenih Hrvata u Zvjezdarnici koji će raditi na promatranjima i analizama?

- Ima nekoliko naših ljudi koji su radili na gradnji Rubina. Ja se često zezam da je Hrvatska dala najviše ljudi za Rubin, kada se gleda po stanovniku. Profesor Mario Jurić sa Sveučilišta Washington bio je dugo godina glavni voditelj tima od preko sto ljudi koji razvijaju softver za obradu LSST slika. Sada je voditelj tima koji razvija softverske alate za otkrivanje i analizu asteroida. Dr. sc. Dino Bektešević i dr. sc. Neven Čaplar s istoga sveučilišta također su puno doprinijeli razvoju Rubinova softvera. Imali smo i direktnu suradnju s FSB-om, gdje je tim profesora Solde značajno pomogao u kontekstu sustava hlađenja LSST kamere (koja je već u Guinnessovoj knjizi rekorda kao najveća digitalna kamera sa svojih 3200 megapiksela). Također, postoji aktivna grupa znanstvenika u Hrvatskoj koja se priprema za znanstvenu analizu LSST podataka s Rubina i uključuje timove s Instituta Ruđer Bošković te sa sveučilišta u Zagrebu i Rijeci.

Kad god se spomenu promatranja i proučavanja svemira, odmah se nameće pitanje potrage za izvanzemaljskim životom. Ne mislim ovdje na mikrobe prisutne

Predavanje na FSB-u

U kupoli Vere Rubina

na Marsu ili gdje već, nego na civilizaciju. Priželjkujete li otkriće inteligentnog izvanzemaljskog života i bi li se to moglo dogoditi u „našem vremenu“, recimo u sljedećih 50 godina?

- Sumnjam u skoro otkriće inteligentnog izvanzemaljskog života, ali nadam se da će JWST teleskop u svojim spektrima planeta izvan Sunčeva sustava otkriti znakove molekula za koje mislimo da nastaju samo u živim bićima. Takvo bi otkriće imalo utjecaj ne samo na znanost nego i na cjelokupnu filozofiju i religiju svih zemaljskih kultura.

Kako zamišljate taj prvi kontakt – spektakularno, čak opasno kao u hollywoodskim SF uspješnicama, ili sofisticiranije: signalima, matematikom, kao u filmu Kontakt s Jodie Foster?

- Više kao film *Kontakt*. Udaljenosti među zvijezdama doista su goleme i puno je vjerojatnije da ćemo prvo komunicirati elektromagnetskim valovima.

Zadnjih dana na nekim se specijaliziranim portalima mogao vidjeti naslov poput Jesu li znanstvenici pronašli Deveti planet – Planet X? Kakve su Vaša spoznaje o tome i koliko bi rješavanju takvih i sličnih misterija mogla pomoći upravo Zvjezdarnica Vera Rubin?

- Nije još sigurno da taj planet postoji, ali ako postoji, Rubin ima najveće šanse da ga otkrije zbog brzog i opsežnog slikanja cijelog neba i sposobnosti detekcije jako slabih tamnih izvora svjetla.

Što je trenutačno najaktualnija tema u istraživanju svemira? Što je najveća nepoznanica, čime se vrhunski astronomi najviše muče?

- Astronomi se uglavnom slažu da su danas dva najbitnija pitanja postoji li život na drugim planetima te postoji li tamna energija ili je alternativno potrebno „popraviti“ Einsteinovu teoriju gravitacije.

Vratimo se za kraj na Vaš fakultet, čiji ste ponosni

alumnus. Koliko se u svijetu astronomije, astrofizike, kozmologije zna za Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu? Kako FSB kotira među vašim kolegama znanstvenicima?

- U astronomiji općenito, FSB nije jako poznat jer se radi o različitim područjima rada. No, zato u užem kontekstu Rubin zvjezdarnice i našeg tima, FSB je jako poznat i na odličnom glasu zbog suradnje na sustavu hlađenja kamere te pomoći pri analizi materijala koja je bila nevjerovatno brza i korisna. Naravno, i ja se hvalim FSB-om kad god dobijem priliku!

INTELEKTUALNA BAHATOST
TEORETIČARA ZAVJERE

Kako gledate na činjenicu da unatoč svoj mogućoj tehnologiji koju danas imamo i koja pruža nepobitne dokaze, još uvijek u društvu ima nezanemarivo velik broj „teoretičara zavjere“ s najnevjerovatnijim mogućim tvrdnjama: od toga da nikad nismo sletjeli na Mjesec, preko Zemlje kao ravne ploče do toga da je čitav svemir hologram odnosno neka umjetna kupola iznad Zemlje. Je li to u neku ruku poraz obrazovnog sustava?

- Netko je bio ustvrdio da je i prije bilo „teoretičara zavjere“, ali nije bilo interneta pa nisu bili toliko vidljivi. Jedna dobra knjiga o toj tematici je *Fads and Fallacies in the Name of Science* Martina Gardnera. Na osnovi iskustava s takvim ljudima, mislim kako u većini slučajeva nije problem u obrazovnom sustavu i znanju, nego u načinu kako ti ljudi procesiraju informacije. U njihovoj „intelektualnoj bahatosti“. Nazivam to tako jer je zaista bahato misliti kako je tisuće ili stotine tisuća znanstvenika i stručnjaka u krivu, a par ljudi, tipično bez stručnog znanja, odjednom je „otkrilo istinu“. Dobar primjer za ilustraciju te „bahatosti“ svakako su ljudi koji tvrde da Zemlja nije okrugla nego da je ravna ploča. S druge strane, prije više od dvije tisuće godina, stari su Grci ne samo znali da je Zemlja okrugla,

nego je Eratosten procijenio radijus Zemlje s točnošću boljom od jedan posto!

Što se tiče slijetanja na Mjesec, astronauti su ondje ostavili zrcalo koje pomaže da se udaljenost do Mjeseca može mjeriti s točnošću od nekoliko milimetara. Pomoću teleskopa, uperi se laser u to zrcalo i pošalje kratki puls. Nakon malo više od dvije sekunde, teleskop detektira reflektiranu zraku, pa se iz proteklog vremena, koje se može mjeriti točnije od nanosekunde, određuje udaljenost do Mjeseca. U tim mjerenjima lijepo se vidi pomicanje kontinentalnih ploča te povećanje Mjesečeve orbite za oko četiri centimetra po godini dana. Naravno, laserska zraka se ne bi mogla tako dobro i koherentno reflektirati da astronauti nisu (p)ostavili to zrcalo na Mjesecu!

NI ZVIJEZDE NE ŽIVE VJEČNO

Što Vas osobno najviše oduševljava u vezi sa svemirom? Je li to njegova nedokučiva veličina, tajanstvenost ili nešto treće?

- Odmalena sam astronom, već od trećeg razreda osnovne škole, i oduvijek sam bio oduševljen proučavanjem svemira jer je to toliko različito od svakodnevnih problema. Velik je svemir, velika su pitanja o svemiru, toliko je poveznica s filozofijom, religijom, smislom života da me moj posao potpuno ispunjava i čini zadovoljnim i potpunim. Čak mi je i lakše razmišljati o vlastitoj smrti jer znam da ni zvijezde ne žive vječno. ///

UniSport Finals 2025

– 25 medalja za ‘25!

PIŠE: Piše Mate Vukšić, univ. spec. stud. eur.
FOTO: UniSport ZG

Najuspješnije europsko i hrvatsko sportsko sveučilište – Sveučilište u Zagrebu još je jednom opravdalo svoj status na završnici nacionalnoga sveučilišnog sportskog natjecanja – *UniSport Finals 2025*. U četiri intenzivna dana natjecanja u Poreču, studenti sportaši Sveučilišta u Zagrebu osvojili su čak **25 medalja** – od toga **21 zlatnu, 2 srebrne i 2 brončane** i potvrdili svoj status najtrofejnijeg akademskog kolektiva u zemlji.

Ovakav rezultat ne dolazi slučajno – iza njega stoje mjeseci truda, znoja, discipline i zajedništva. Studenti Sveučilišta u Zagrebu još su jednom pokazali da ne briljiraju samo u sportskim vještinama nego i u ponašanju koje sport čini onim što jest – poštena igra, potpora suigračima i poštovanje prema protivnicima i na terenu i izvan njega.

Zlatom su se ove godine okrunile muška rukometna i ženska rukometna reprezentacija.

Iz tabora muške reprezentacije izjavu je dao pomoćni trener Dominik Halužan:

Slavlje ženske rukometne reprezentacije

Ženska i muška rukometna reprezentacija

„Dolaskom na ovogodišnje Finalse imali smo veliki motiv vratiti se na najvišu stepenicu s obzirom na prošlogodišnji rezultat, gdje smo uzeli tek treće mjesto. Međutim, pobjeda na Finalsima nije jedini cilj za ovu godinu: u srpnju nas čeka europsko prvenstvo u Portugalu. Na posljednjem europskom prvenstvu, koje se održalo 2023. u Podgorici, ostvarili smo dobar uspjeh zauzevši 4. mjesto. Jako malo nas je dijelilo od medalje, pa je tako cilj ove godine napokon se popeti i na tu stepenicu. Ove godine imamo čak pet

novih igrača, koji su se izvrsno uklopili u ekipu i mislim da smo spremni za još jedan dobar rezultat. Na kraju, htio bih samo pohvaliti svoje igrače, koji su još jednom pokazali svoju veličinu ne samo kao igrači i sportaši nego prije svega kao uzorni akademski građani.”

Konferencija 4 Healthy Academic Society (4HAS)

Pregled medalja Sveučilišta u Zagrebu – UniSport Finals 2025

SPORT	KATEGORIJA	MEDALJA
Nogomet	Studentice	Zlato
Nogomet	Studenti	Bronca
Košarka	Studentice i studenti	Zlato
Rukomet	Studentice i studenti	Zlato
Futsal	Studentice	Zlato
Futsal	Studenti	Bronca
Odbojka	Studentice i studenti	Zlato
Tenis	Studentice	Zlato
Stolni tenis	Studentice i studenti	Zlato
Šah	Studentice i studenti	Zlato
Košarka 3x3	Studentice	Zlato
Košarka 3x3	Studenti	Srebro
Odbojka na pijesku	Studentice i studenti	Zlato
Badminton	Studentice	Zlato
Badminton	Studenti	Srebro
eSports	Mješovito	4 x zlato, 1 x srebro

Proroktorica prof. art. Jasenka Ostojčić

Panel o održivosti sveučilišne sportske infrastrukture

Odbojka na pijesku - žene

Odbojka na pijesku - muškarci

Odbojka - žene

Košarka

Nogomet - žene

Stolni tenis - žene

Stolni tenis - muškarci

Odbojka - muškarci

Rezultat ne dolazi slučajno – iza njega stoje mjeseci truda, znoja, discipline i zajedništva.

Kapetanica ženske rukometne reprezentacije i MVP ovogodišnjih *UniSport Finals* natjecanja, Martina Krajpl, podijelila je dojmove nakon još jednog sjajnog nastupa u Poreču.

„Odradile smo još jedne Finalse u Poreču, gdje smo osvojile prvo mjesto zahvaljujući odličnoj atmosferi u ekipi, timskom duhu i, naravno, kvaliteti koju je svaka cura donijela na teren, a i izvan njega. Dalje nas čeka Europsko prvenstvo u Portugalu. Uzbudjenje je veliko, veselimo se svemu što nas tamo čeka. Idemo uživati u svakom trenutku, motivirane smo i spremne dati sve od sebe, a vjerujemo da će uz to doći i dobar rezultat” - zaključila je Martina Krajpl, najbolja športašica Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatskog akademskog sportskog saveza u akademskoj godini 2022./2023.

Prije samih sportskih uzbuđenja na UniSport Finalsima održana je trodnevna međunarodna konferencija *4 Healthy Academic Society (4HAS)*, na kojoj se od 28. do 30. svibnja okupilo više od 70 visokih učilišta s četiri kontinenata. Konferencija, čija je glavna organizatorica bila zamjenica voditelja Ureda za sport Sveučilišta u Zagrebu, izv. prof. dr. sc. Sanja Čurković, predstavila je četrdesetak recenziranih znanstvenih radova i šest pozvanih predavanja, a otvorene su i dvije strateški važne tematske rasprave.

Prva rasprava, održana uz sudjelovanje predstavnika akademske i sportske zajednice, bila je usmjerena na mode-

le financiranja i održivost sveučilišne sportske infrastrukture, u sklopu koje je u panelu sudjelovala i prof. art. Jasenka Ostojić, prorektorica za studente, studije i upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu. Druga rasprava bavila se sve prisutnijim kardio-re-no-metaboličkim rizikom u studentskoj populaciji.

Istodobno s konferencijom, u studentskom sportskom selu odvijao se i program *UniSport Health*, u sklopu kojega je, u suradnji s Hrvatskom ligom za hipertenziju, provedena edukativna akcija *Lov na tihog ubojicu*. Tijekom akcije obavljeno je nekoliko stotina besplatnih mjerenja krvnog tlaka i razine šećera, a na radionicama *Play Safe* studenti su imali priliku naučiti osnove reanimacije i pravilnog bandaziranja – vještine koje nadilaze sport i služe kao alat za spašavanje života.

Ova završnica ujedno je bila i posljednja provjera forme uoči nadolazećih europskih sveučilišnih prvenstava (EUC 2025.). S ovakvim nastupom, nema sumnje da će naši studenti i izbornici dostojno predstaviti Sveučilište u Zagrebu i Hrvatsku na međunarodnoj sportskoj sceni.

Čestitamo svim športašima, izbornicima i voditeljima na iznimnim rezultatima, profesionalnosti i dostojanstvenom predstavljanju Sveučilišta u Zagrebu. Ponosni smo na vas – bravo, UniSport Zagreb ekipu! ///

NOVO MANDATNO RAZDOBLJE DEKANA NA SASTAVNICAMA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Iskustvo i ciljevi: što donose novi mandati dekana na Sveučilištu u Zagrebu

Reforma studija, jačanje međunarodne suradnje i očuvanje akademskih vrijednosti u fokusu

RAZGOVARALA: Tatjana Klarić Beneta

Prof. dr. sc. Josip Margaletić s Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije, izv. prof. dr. sc. Marko Šoštarić s Fakulteta prometnih znanosti te prof. dr. sc. Mario Cifrak s Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta ponovno su izabrani za dekane svojih fakulte-

ta. Njihovi dosadašnji rezultati, jasno usmjereni na jačanje akademske izvrsnosti, povezivanje s gospodarstvom te unaprjeđenje znanstvenoga i nastavnoga rada, predstavljaju čvrstu osnovu za nove razvojne iskorake. Reforma studijskih programa, internacionalizacija te sustavno ulaganje

u kvalitetu obrazovanja i istraživanja ključni su prioriteti u njihovim novim mandatima. U razgovoru s dekanima donosimo pregled dosadašnjih postignuća, strateških planova i vizija uloge visokoga obrazovanja u suvremenom društvenom i gospodarskom kontekstu.

PROF. DR. SC.

Josip Margaletić

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ŠUMARSTVA I DRVNE
TEHNOLOGIJE

**ZNANJE, KRITIČKO
MIŠLJENJE I TIMSKI
RAD ZA ODGOVORNE
INŽENJERE
SUTRAŠNJICE**

Koje biste ključne ciljeve i postignuća iz svoga prvoga mandata posebno istaknuli?

U prvome mandatu na mjestu dekana Sveučilišta u Zagrebu Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije (FŠDT) program rada bio je usmjeren na osiguravanje i unaprjeđivanje dostignute razine kvalitete u svim područjima aktivnosti s posebnim naglaskom na organiziran, suvremen, djelotvoran i transparentan poslovni sustav s motivirajućim okruženjem u kojem će djelatnici i studenti

moći ostvarivati svoje vlastite ciljeve i ambicije pridonoseći ispunjenju vizije i misije Fakulteta u cjelini. Prioritetan cilj bio je usmjeren na razvoj Fakulteta kao okosnice za transfer znanstvenih istraživanja i modernih spoznaja prema gospodarstvu i javnoj upravi. Posebna je pozornost bila posvećena izradi niza internih akata kojima je bio cilj unaprijediti poslovanje Fakulteta te provedba djelatnosti koje su bile usmjerene razvoju osobnosti, promicanju ljudskih prava i sloboda te akademskih vrijednosti. U svibnju 2023. godine započeli su radovi na cjelovitoj obnovi IV. paviljona nakon potresa. Projekt je trenutačno u završnoj fazi i njegovim dovršetkom će biti ostvaren prostorni razvoj i poboljšanje infrastrukture neophodne za provođenje nastavnih planova i programa te znanstvenoistraživačke djelatnosti.

Koji vas novi izazovi očekuju te na koji ih način planirate adresirati, osobito u kontekstu znanstvenoga i obrazovnoga djelovanja?

Misija i vizija FŠDT-a jasno su istaknute u Strategiji razvoja za razdoblje od 2025. do 2029. godine u kojoj su definirani sljedeći ciljevi: 1. Podizanje znanstvene izvrsnosti, 2. Jačanje suradnje s gospodarstvom te razvoj nacionalnoga i regionalnoga identiteta i kulture, 3. Povećanje relevantnosti, kvalitete i učinkovitosti studiranja i 4. Jačanje društvene odgovornosti. Novom strategijom cilj je osigurati kontinuitet razvoja Fakulteta te potrebu stalne prilagodbe i promjene u procesu obrazovanja i znanstvenih istraživanja zbog konkurentnosti u međunarodnim okvirima kao ravnopravan dionik europskoga prostora visokoga obrazovanja i europskoga istraživačkoga prostora. U predstojećem ću se mandatu zalagati za unaprjeđenje i osuvremenjivanje nastave i studijskih programa zasnovanu na novim sadržajima i primjeni laboratorij-

ske opreme te nastaviti započetim putem njihove internacionalizacije. Zalagat ću se za uključivanje u nastavu gostujućih profesora i predavača iz zemlje i iz inozemstva te za međunarodnu mobilnost studenata. Podupirat ću intenziviranje i poboljšanje kvalitete praktičnoga rada studenata u laboratorijima i praktikumima te poboljšanje kvalitete izvođenja terenske nastave. Poticat ću studente i pomagati im u njihovu razvoju te stvarati aktivne, kreativne, kompetentne i odgovorne magistre inženjere te doktore znanosti s razvijenim kritičkim mišljenjem i sklonosti timskomu radu. Potrebno je razvijati akademske vještine i kompetencije studenata na svim razinama studija, izgrađujući ih u područjima njihova djelovanja kako bi mogli u najvećoj mogućoj mjeri doprinositi razvoju gospodarstva i društva u cjelini.

Međunarodna prepoznatljivost Fakulteta važan je dio vašega programa – kako planirate jačati vidljivost FŠDT-a – od studijskih programa na engleskom jeziku do mobilnosti nastavnika i studenata?

Međunarodna suradnja jedan je od ključnih čimbenika razvoja Fakulteta. Ona je temelj obrazovanja, prepoznatljivosti i konkurentnosti. Pozicioniranje Fakulteta unutar europskoga obrazovnoga prostora pridonijet će povećanoj mobilnosti nastavnika i studenata. Ishod će biti u podizanju njihova znanstveno-stručnoga potencijala i osposobljenosti za rad. Viziju svojega razvoja FŠDT može ostvariti postizanjem visoke kvalitete i prepoznatljivosti obrazovnoga procesa temeljenoga na integraciji znanstvenoistraživačkoga, nastavnoga i stručnoga rada te većom primjenom praktičnoga znanja i rezultata aktivnosti u okviru razvoja modela stručne prakse. Suradnja FŠDT-a s brojnim srodnim inozemnim fakultetima ključna je, ne samo za znanost i obrazovanje, nego i za uvođenje inova-

cija i transfer tehnologije. Održavanje nastavnih planova i programa na engleskom jeziku temeljni je uvjet za uspješnu internacionalizaciju hrvatskoga sustava visokoga obrazovanja, posebno po pitanju dolazne mobilnosti inozemnih studenata.

Kako vidite ulogu FŠDT-a u digitalnoj i zelenoj tranziciji, posebno u kontekstu klimatskih izazova i potrebe za održivim upravljanjem prirodnim resursima?

Fakultet u skladu s europskim i nacionalnim strateškim okvirom aktivno podupire jačanje konkurentnosti i inovativnosti, digitalnu i zelenu tranziciju, energetsku i resursnu učinkovitost te jačanje regionalne konkurentnosti i ravnomjerni regionalni razvoj uz povećanje proizvodnosti i jačanje otpornosti prerade drva i proizvodnje namještaja s obzirom na klimatske promjene. Iskorači u znanstvenoj produktivnosti i stručnoj djelatnosti omogućuju kontinuirano unaprjeđenje nastavnoga procesa koji prati nove potrebe društva u svjetlu tehnološkoga napretka i izazova klimatskih promjena. Upravljanje kvalitetom i okolišem usmjereno je postizanju izvrsnosti u nastavnim, znanstvenoistraživačkim i stručnim djelatnostima kroz uključenost svih članova sveučilišne zajednice u trajno unaprjeđenje kvalitete i stvaranje kulture kvalitete. Fakultet se obvezuje na zaštitu okoliša kao važnoga aspekta svojih aktivnosti. Neprekidno unaprjeđuje integrirani sustav upravljanja okolišem i kvalitetom radi smanjenja ekološkoga otiska, promicanja održivoga razvoja te poštovanja zakonskih obveza. Fakultet integrira principe očuvanja okoliša i unapređenja kvalitete u sve aspekte rada, potičući svijest i odgovornost društvene zajednice za očuvanje prirodnih resursa i okoliša za buduće generacije.

IZV. PROF. DR. SC.

Marko Šoštarić

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

FAKULTET PROMETNIH ZNANOSTI

PRAKSA, INOVACIJE
I PARTNERSTVO
S INDUSTRIJOM

Koje biste ključne ciljeve i postignuća iz svoga prvoga mandata posebno istaknuli?

U prvom mandatu naglasak je bio na reformi, odnosno modernizaciji nastave na fakultetu. U tom smo razdoblju uspostavili potpuno nove sveučilišne prijediplomske studijske programe na sva tri naša studija – *Prometu*, *Logistici* i *Aeronautici*. Programi su modernizirani i u sadržaju i u načinu izvedbe nastave.

Naši studenti sada uče o najmodernijim temama poput autonomne vožnje, primjene umjetne inteligencije i strojnoga učenja ili znanosti o podacima u prometu, logistici i aeronautici, elektromobilnosti i slično. Nastava se puno manje izvodi na klasičan način kroz predavanja, a puno više uz pomoć novih metoda kao što su učenje kroz rad, projektno učenje, ili kroz studentsku praksu u raznim partnerskim tvrtkama.

Koји vas novi izazovi očekuju te na koji ih način planirate adresirati, osobito u kontekstu znanstvenoga i obrazovnoga djelovanja?

U proteklom razdoblju smo modernizirali nastavu na prijediplomskim studijama, dok nas u narednom razdoblju to isto očekuje na diplomskim studijima. Trenutačno radimo intenzivno na tome. Htjeli bismo osmisliti studijske programe na diplomskoj razini koji će studentima biti atraktivni, koji će ih poticati na kritičko promišljanje, na kreativnost u rješavanju problema, na promišljanje „out of the box”. Željeli bismo da nakon završenoga studija postanu kreativni inženjeri koji će moći odgovoriti na sve izazove prometa, logistike i aeronautike u budućnosti. U kreiranju tih programa u velikoj nam mjeri pomažu i naši partneri iz gospodarstva i javne uprave koji će biti budući poslodavci naših studenata. Naše znanstvene aktivnosti većinom provodimo u okviru međunarodnih znanstveno-istraživačkih projekata. Iz godine u godinu smo aktivni na sve većem broju

takvih projekata. Velika podrška našim nastavnicima je naš Ured za projekte i transfer tehnologije koji pruža administrativnu podršku pri prijavi i u realizaciji projekata. U budućnosti planiramo dodatno jačanje ureda kako bi se naši nastavnici mogli što više baviti kreativnim dijelovima projekata, a većinu administrativnih poslova, kojih na europskim projektima ima stvarno puno, bi trebali obavljati djelatnici Ureda za projekte i transfer tehnologije.

U programu za novi mandat ističete važnost stručne prakse, suradnje s industrijom i osiguravanja veće zapošljivosti studenata – na koji način planirate dodatno povezati studijske programe s tržištem rada?

U provođenju nastave na fakultetu u velikoj nam mjeri pomažu naši partneri iz gospodarstva. Naš Gospodarski savjet čini 21 tvrtka iz sektora prometa, logistike i aeronautike. Te, ali i druge tvrtke s kojima surađujemo, nam konstantno pomažu u kreiranju novih studijskih programa i realizaciji nastave. Primjera radi, na velikom broju kolegija gostuju stručnjaci iz gospodarstva, određeni dio nastave održava se u tvrtkama, a stručna praksa u trajanju od najmanje mjesec dana je obvezni dio nastave. Fakultet ima potpisane ugovore o stručnoj praksi sa 100-tinjak tvrtki te posebni Ured za stručnu praksu koji daje podršku studentima oko pronalazjenja njima najatraktivnije tvrtke za praksu te oko realizacije te prakse. I na novim studijskim programima na di-

plomskoj razini planiramo veliku pažnju posvetiti stručnoj praksi te na taj način našim studentima osigurati da s fakulteta izađu sa što više konkretnih znanja i vještina potrebnih modernom tržištu rada.

Kako Fakultet, kroz projekte i partnerstva, utječe na unaprjeđenje prometnog sustava u Hrvatskoj i stvaranje inovativnih rješenja u području mobilnosti i logistike?

Uz nastavu i znanstveno-istraživački rad, važna aktivnost na našem fakultetu je i transfer znanja i tehnologija u gospodarstvo i javnu upravu odnosno stručni rad. Fakultet konstantno radi na projektima kojima se unaprjeđuje prometni sustav u Republici Hrvatskoj. Neki od projekata u kojima je u posljednje vrijeme sudjelovao Fakultet prometnih znanosti su primjerice Nacionalna biciklistička strategija, Evaluacija Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa, Logistički koncept Republike Hrvatske, Masterplan prometnog razvitka grada Zagreba i okolnog područja, Plan održive urbane mobilnosti grada Splita, Prometni elaborat za uvođenje zone naplate za gušenja u Gradu Dubrovniku. U sve takve stručne projekte uvijek nastojimo ugraditi neka od inovativnih rješenja koja razvijamo u okviru našega znanstveno-istraživačkoga rada.

PROF. DR. SC.

Mario Cifrak

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

KATOLIČKI BOGOSLOVNI

FAKULTET

TEOLOŠKA MISAO
KAO TEMELJ
KVALITETNOGA
OBRAZOVANJA

Koje biste ključne ciljeve i postignuća iz vašeg prethodnog mandata dekana te obnašatelja dužnosti dekana posebno istaknuli?

Posebno bih istaknuo da je Kongregacija za katolički odgoj u svibnju 2017. potvrdila naš Statut, čime je omogućeno usklađivanje i donošenje naših pravilnika. Pokrenuti su novi studijski programi diplomskoga sveučilišnoga studija *Crkvena glazba – gregorijanka i glazbena pedagogija*. Izvršene su značajne izmjene i dopune integriranoga prijediplomskoga i diplomskoga sveučilišnoga studija *Filozofsko-teološki studij*. Također smo izmijenili i naziv prijediplomskoga sveučilišnoga studija *Religijska pedagogija i katehetika u prijediplomski sveučilišni studij – Teološko-religijske znanosti*. Izrađena je i usvojena *Strategija razvoja Katoličkog bogoslovnog fakulteta za razdoblje 2019. – 2024*. Odbreno je uvođenje trećeg modula/smjera *Crkvena kulturna dobra* na diplomskom sveučilišnom studiju *Teološko-religijske znanosti*, kao i pokretanje novih programa cjeloživotnoga obrazovanja: *Teološka kultura*, *Crkvena glazbena kultura*, *Modul za stjecanje nastavničkih kompetencija te Formacija odgojitelja svećeničkih i redovničkih kandidata*. Uz to, akreditiran je poslijediplomski specijalistički studij – *Pastoral braka i obitelji*, a s Hrvatskim katoličkim sveučilištem razvijen je dvopredmetni studij – *Teološko-religijskih znanosti*. Posebno treba istaknuti da su licencijatski i doktorski studij teologije, kao i sam Fakultet, uspješno prošli postupak reakreditacije – licencijatski i doktorski studij teologije 2019., a Fakultet 2020. godine.

Koји vas novi izazovi očekuju te na koji ih način planirate

adresirati, osobito u kontekstu znanstvenoga i obrazovnoga djelovanja?

Trenutačno su nam najveći izazov *Programski ugovori*. Želimo s drugim saveznicima Sveučilišta u Zagrebu postići sporazum o potpisivanju *Programskih ugovora*. Novi izazovi očekuju nas i u pripremi i provedbi institucionalnih projekata, pokretanju dvopredmetnoga studija *Teološko-religijskih znanosti* na diplomskoj razini, pokretanju novih specijalističkih studija, privlačenju novih studenata te promicanju suvremenih i kvalitetnih metoda učenja i poučavanja.

U programu posebno naglašavate važnost unaprjeđenja kvalitete obrazovanja – kako planirate unaprijediti kvalitetu studijskih programa?

S obzirom na novi Zakon o visokom obrazovanju, jedan od prioriteta bit će donošenje *Pravilnika o studiranju*. Pritom ću se zalagati za očuvanje europskih standarda i smjernica u osiguravanju kvalitete obrazovanja. Potrebno je poticati studente na stjecanje trajnih i temeljitih znanja, a ne površinsko učenje na temelju *slajdova* i internetskih sažetaka. Kvalitetno se obrazovanje mora temeljiti na sustavnom učenju i studiranju, kako bi studenti usvojili znanja neovisna o brzim tehnološkim promjenama. Zato će naglasak biti na unaprjeđenju kvalitete poučavanja i učenja, kao i na kontinuiranom stručnom usavršavanju

nastavnoga osoblja. Sustavni pristup učenju treba biti u središtu nastavne strategije. U tom smislu, bit će potrebno intenzivnije se usmjeriti na izradu i objavu sveučilišnih udžbenika.

U vremenu društvenih i kulturnih promjena, koje su ključne uloge Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u suvremenom hrvatskom društvu?

Katolički bogoslovni fakultet je kolijevka Sveučilišta u Zagrebu te najstarija visokoškolska ustanova u Hrvatskoj koja djeluje u kontinuitetu. G. Ebeling je povijest Crkve razumijevao kao povijest tumačenja Svetoga pisma, pri čemu je u pojam „tumačenja” izričito uključivao i djelovanje i patnju, kult i molitvu, teološki rad i osobnu odluku, djela milosrdne ljubavi i još mnogo toga. U tom hermeneutski određenom okviru Crkva je prisutna ponajprije kroz djelovanje teologa. Time se jasno ističe nužnost teološke misli u hrvatskom društvu, jer proročki glas teologije „više o nepovredivim etičkim načelima” i „otvara perspektive za ljudskiju i božansku budućnost za cjelokupno čovječanstvo”. Sadašnjost i budućnost onakve su kakva je njihova teologija — a upravo je to i znak vremena koji Crkvi u Hrvata postavlja povijesni izazov i poziv. ///

UNICHORALFEST SVEUČILIŠTA U ZAGREBU – LJEPOTA ZAJEDNIČKOGA MUZICIRANJA

Svečanom dvoranom zvonila je pjesma od oko 250 studenata i alumna Sveučilišta u Zagrebu

PIŠU: **red. prof. art. Jasenka Ostojić**, prorektorica za umjetnost, kulturu i međusveučilišnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu
Ida Szekeres, mag. mus., univ. spec. rel. publ., Ured prorektorice za umjetnost, kulturu i međusveučilišnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu
FOTO: **Branko Nad**

X. festival pjevačkih zborova i ansambala Sveučilišta u Zagrebu pod nazivom **UniChoralFest**, održan u utorak 3. lipnja 2025. u sveučilišnoj svečanoj dvorani, važna je prigoda za potporu djelatnosti zborova, vokalnih ansambala i glazbenih sastava koji djeluju na Sveučilištu u Zagrebu i njegovim sastavnicama, kao i za predstavljanje njihova rada široj kulturnoj javnosti.

Na inicijativu Saveza društava bivših studenata Sveučilišta u Zagrebu – ALUMNI UNIZG i prorektorice za umjetnost, kulturu i međusveučilišnu suradnju prof. art. Jasenke Ostojić, održavanje *UniChoralFesta* bio je prigoda za predstavljanje umjetničkoga dosega svih sudionika, ali i susret i druženje članova Akademskoga zbora Filozofskoga fakulteta *Concordia discors*, Akademskoga zbora Vladimir Prelog Fakulteta kemij-skog inženjerstva i tehnologije, Zbora Instituta za crkvenu glazbu Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta, Akademskoga zbor Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta *Cantus naturae*, Pjevačkoga zbora studenata Medicinskoga fakulteta *Lege artis*, Akademskoga zbora Prehrambeno-biotehnološkoga fakulteta, Ženskoga vokalnoga sastava *Rezonanca* Fakulteta elektrotehnike i računarstva, Vokalne skupine Učiteljskoga fakulteta, Odsjeka u Čakovcu, te Pučkih pivača Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta.

Na raznovrsnom repertoaru našle su se zanimljive obrade tradicijskih pjesama,

klasične skladbe različitih umjetničkih razdoblja sve do djela suvremenih skladatelja, kao i druge skladbe različitih žanrova, izvedene što *a cappella*, što uz pratnju glasovira, gitare i cimbal.

UniChoralFest povijesno se nastavlja na susrete pjevačkih zborova fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji je prvi put održan 2011. godine u organizaciji zbora *Concordia discors* Filozofskoga fakulteta, pod pokroviteljstvom tadašnjeg rektora prof. dr. sc. Alekse Bjeliša i tadašnje predsjednice AMAC UNIZG, prof. dr. sc. Jasne Mencer. Sljedeće godine organizaciju susreta pod nazivom *Festa choralis zagrabienis* preuzima Akademski zbor Vladimir Prelog Fakulteta kemij-skoga inženjerstva i tehnologije. Dugogodišnji pokrovitelj *Feste choralis* bio je bivši rektor prof. dr. sc. Damir Boras, što sada na obljetničkom, desetogodišnjem fe-

stivalskom koncertu nastavlja prof. dr. sc. Stjepan Lakušić, rektor Sveučilišta u Zagrebu.

Na *UniChoralFestu* iznimno se uspješno predstavio i Puhački orkestar Sveučilišta u Zagrebu pod vodstvom maestra doc. art. Matije Fortune, dirigenta i profesora na Muzičkoj akademiji. Puhački orkestar započeo je s radom u akademskoj 2023./2024. godini na inicijativu ass. Josipa Kira Hromatka. U današnjem je sastavu dvadesetak studenata Sveučilišta u Zagrebu koji su pohađali niže i srednje glazbene škole, nakon čega su nastavili studij na nekoj od sastavnica Sveučilišta. Sudeći po kvaliteti prvog nastupa ovoga orkestra, pred njim je lijepa budućnost.

Na samom kraju vrlo je dojmljiva bila zajednička izvedba studentske himne *Gaudeamus igitur* svih sudionika. Na-

kon koncerta nazočne je *swing* obradama jazz standarda nastavio zabavljati *Greenhill Club orkestar* Medicinskoga fakulteta pod vodstvom prof. dr. sc. Brune Barišića.

Voditeljica Zbora Instituta za crkvenu glazbu Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta, Danijela Župančić, prof., rekla je kako je „*UniChoralFest* bio prilika za potvrdu važnosti studentskog glazbenog stvaralaštva i međuinstitucionalne suradnje. Festival nije bio samo susret zborova, već i prostor susreta ideja, iskustava i zajedničke ljubavi prema glazbi. Zajedničko muziciranje pruža siguran prostor za izražavanje, osnaživanje identiteta te stvaranje trajnih umjetničkih i osobnih poveznica”.

Članica Ženskoga vokalnoga sastava *Rezonanca* Ivana Kuliš dodaje da „osim umjetničkog izražavanja, sudjelovanje u glazbenim sastavima tijekom studija donosi studentima brojne prednosti – od razvijanja timskog duha i glazbenih vještina do stvaranja novih prijateljstava i nezaboravnih uspomena. To je spoj ljubavi prema glazbi i bogatstva studentskog života”.

UniChoralFest - X. festival pjevačkih zborova i ansambala Sveučilišta u Zagrebu

Dr. sc. Krunoslav Kovačević, član Akademskoga zbora Vladimir Prelog FKIT-a istaknuo je kako su se „rado odazvali pozivu za sudjelovanjem na UniChoralFestu, obnovljenom susretu zborova sa sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu. Svidio nam se koncept da zborovi zadržavaju svoje pozicije za vrijeme cijeloga koncerta, slušaju jedni druge, a izvedbom *Gaudeamus igitur* potvrdili su snagu i ljepotu zajedničkog muziciranja. Zborovi, vođeni raspoloženim dirigentima, pokazali su bogatstvo raznovolikih izričaja. Jednako tako, pokazalo se da je ova dvorana vrlo akustična i povoljna za održavanje velikih koncerata”.

Na nastup na UniChoralFestu osvrnuo se i viši asistent Tomislav Cvrtić, voditelj Ženske vokalne skupine Učiteljskoga fakulteta, Odsjeka u Čakovcu, rekavši kako je ansambl „izveo tradicijsku međimursku pjesmu *Malo Međimurje* uz pratnju cimbalu, s namjerom promicanja i očuvanja bogate međimurske glazbene baštine te prepoznatljiva glazbenog izraza koji karakterizira ovaj kulturno jedinstveni kraj. Nastup pred sveučilišnom publikom nas je dodatno osnažio u našoj umjetničkoj posvećenosti te potaknuo na kontinuirano usavršavanje i njegovanje zajedničkog vokalnog izričaja”.

„Suradnja između fakulteta nešto je na čemu bi se uvijek moralo raditi, a ovo je bila savršena prilika za upoznavanje s kolegama s istom strašću glazbom. Još mi je draže bilo sresti neke stare prijatelje s kojima sam pjevala prije mnogo godina i u nekim drugim zborovima, ne znajući da su se nastavili baviti zbarskim pjevanjem. Glazba se još jednom nametnula kao zajednički jezik i nadam se da će se ovakva događanja održavati sve češće”, izjavila je studentica Marta Mihinić, tajnica Pjevačkoga zbora studenata Medicinskoga fakulteta *Lege artis*.

Lidija Vrećar Mišćin, vokalistica *Greenhill Club orkestra* zaključila je da je „osobni doživljaj ideje i atmosfere događanja UniChoralFest bio sjajan – čisto uranjanje u čaroliju glazbe i zajedništva. Izvanredno mnoštvo okupljenih, divnih glasova izvođačica i izvođača svih generacija i njihovih voditelja/dirigenata bio je uistinu impresivan. Jako nam se svidjela prilika za upoznavanje sa svim zborovima i vokalnim sastavima koji su se predstavili, od kojih neke već poznajemo i pratimo njihov rad i koncerte: *Greenhill Club jazz orkestar* Medicinskoga fakulteta pružio je očekivano drugačiji glazbeni program i stil tzv. ere *swinga* (1920. 1950.) izvodeći popularne jazz standarde u pretežno bržim, ritmičnim, plesnim aranžmanima, uz dosta solo dionica i improvizacija, također i stare skladbe hrvatskih autora... Još jednom velike čestitke organizatorima na odlično obavljenom poslu, sjajnom programu i izvrsnim izvođačima!”

Dodajemo da s nestrpljenjem čekamo nova glazbena događanja i prilike za suradnju, druženja i uživanja. ///

STUDENTICE ZAGREBAČKOGA PRAVA
VICEPRVAKINJE EUROPESjajna odskočna
daska za buduću
karijeru!

Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet na CEEMC natjecanju u Varšavi predstavljale su studentice Iva Pejić, Patricija Čeović, Nika Vicković i Franka Logarić, koje su se četiri mjeseca intenzivno pripremale za natjecanje u okviru Katedre za europsko javno pravo. Pripreme su vodili asistenti Luka Petrović i Ana Altabas

PIŠE: Branko Nad

FOTO: Branko Nad i Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Studentska ekipa Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu osvojila je drugo mjesto na Central and Eastern European Moot Competition (CEEMC), natjecanju koje se održavalo u Varšavi od 25. do 27. travnja 2025.

Pravni fakultet predstavljale su studentice Iva Pejić, Patricija Čeović, Nika Vicković i Franka Logarić, koje su se četiri mjeseca intenzivno pripremale za natjecanje u okviru Katedre za europsko javno pravo. Pripreme su vodili asistenti Luka Petrović i Ana Altabas. Osim odličnoga timskog uspjeha, studentica Patricija Čeović dobila je *Lord Slyn of Hadley Best Speaker Prize*, a studentica Nika Vicković *Noted Speaker Prize*.

Sudjelovanje daje značajni doprinos međunarodnoj prepoznatljivosti Pravnog fakulteta i našega Sveučilišta. Zbog toga imamo i jako dobre rezultate studentske mobilnosti, posebno u okviru Erasmus+ programa

dekan Ivan Koprić

Central and Eastern European Moot Competition jedno je od najuglednijih studentskih natjecanja u području europskoga prava, koje simulira postupak suđenja pred Sudom Europske unije.

Na ovom natjecanju sude sudci i nezavisni odvjetnici Suda Europske unije te ugledni profesori europskoga prava, a natjecanje organizira British Law Centre, s kojim surađujemo u sklopu programa *Diploma in English Law and Legal Skills*. Ove godine na natjecanju je sudjelovalo ukupno osamnaest timova iz srednje i istočne Europe.

ODVJETNIČKI UREDI
PRIMIJETILI SU OVAJ USPJEH

Asistentica **Ana Altabas**, trenerica ekipe, govori nam kako je iznimno ponosna na izvrstan uspjeh tima. Veliko joj je, kaže, zadovoljstvo bilo pratiti njihov napredak od samih početaka pa sve do završnice, za koju su i sami sudci rekli da je bilo jedno od najboljih u povijesti natjecanja.

„Naime, odlični rezultati produkt su četiri mjeseca intenzivnog rada, ali i izvrsnog kadra *moot* studentica. Kroz zahtjevnju pisanu fazu do dinamične usmene faze, Nika, Iva, Franka i Patricija pokazale su se kao sposobne mlade pravnice te ih čekaju brojni uspjesi i na poslovnom planu nakon završetka fakulteta. A osvojeno drugo mjesto te individualne nagrade nisu prošle nezamijećeno na Pravnom fakultetu niti među najboljim odvjetničkim uredima u Zagrebu”, ističe Ana.

Nije tajna u pravnim krugovima da poslodavci prepoznaju CEEMC *moot* kao nezamjenjivo iskustvo za studente prava jer oprema buduće pravnike čitavim setom vještina koje će im koristiti na njihovu profesionalnom putu. Od logičkog rasuđivanja, vještina pisanja, pretraživanja sudske prakse pa do govorničkih vještina, CEEMC *moot* je sveobuhvatna priprema za tržište rada i odlična odskočna daska za razvoj karijere u području europskoga prava.

„Uz bitne pravničke vještine, *moot court* uči studente radu u timu, empatiji i prihvaćanju različitosti. Stoga ovo isku-

Ivan Koprić, dekan Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Pokazale su se kao sposobne mlade pravnice te ih čekaju brojni uspjesi i na poslovnom planu nakon završetka fakulteta

asistentica Ana Altabas,
trenerica ekipe

stvo ne predstavlja samo pripremu za tržište rada, već i za život. Ipak, ono što je najljepša vrijednost *moot court* nisu naučene vještine, već stvaranje lijepih uspomena i prijateljstava”, smatra naša sugovornica.

VAŽNA PROFESIONALNA
REFERENCA

Vrijednost ovoga natjecanja, ne samo za studente nego i za „kuću” iz koje dolaze, ističe i **prof. dr. sc. Ivan Koprić**, dekan Pravnoga fakulteta. Fakultet daje veliku potporu simuliranim suđenjima i drugim međunarodnim studentskim natjecanjima koja se održavaju u više područja i u tome imaju dugu tradiciju koja seže još u osamdesete godine prošloga stoljeća, doznajemo od dekana Koprića.

„Sudjelovanje daje značajni doprinos međunarodnoj prepoznatljivosti Pravnog fakulteta i našeg Sveučilišta. Zbog toga imamo i jako dobre rezultate studentske mobilnosti, posebno u okviru Erasmus+ programa. Dolazna mobilnost nam se zadnjih godina, izuzev doba pandemije bolesti COVID-19, kreće i preko

150 studenata godišnje. Uz značajnu međunarodnu suradnju koju Fakultet ima u drugim područjima, posebno u istraživanjima, znanstvenim i stručnim projektima te u drugim oblicima povezivanja i suradnje, studentski uspjesi su iznimno važna komponenta međunarodne vidljivosti i uspješnosti Pravnog fakulteta”, objašnjava dekan Koprić.

Pravni fakultet u Zagrebu je u poretu uspješnosti studenata na natjecanjima u simuliranim suđenjima 2022. godine osvojio 36. mjesto u Europi, odnosno 96. mjesto u svijetu, prema rang-ljestvici koju objavljuje Pravni fakultet u Nici. I ove godine naši su studenti bili uspješni u trima natjecanjima. Pripreme vode mentori, a traju više mjeseci, nerijetko uz pripremna natjecanja. Osim samog fakulteta, sponzoriraju ih i odvjetnički uredi i druge organizacije.

„Sudjelovanje i uspješnost na ovakvim međunarodnim natjecanjima važna su profesionalna referenca za naše studentice i studente koja ih kvalificira za najsloženije poslove i radna mjesta u širokom spektru pravničkih zanimanja. Moja je želja da ih se što više uključi. Čestitam svima na uspješnosti, a mentoricama i mentorima naših studenata zahvaljujem na dodatnom angažmanu i entuzijazmu s kojim se svake godine iznova posvećuju pripremama za ova prestižna natjecanja”, zaključuje prvi čovjek zagrebačkoga Prava.

Iva Pejić, Patricija Čeović, Nika Vicković i Franka Logarić

Tko su zapravo viceprvakinje?

Ovo je za nas golem iskorak iz teorijskoga svijeta u praksu

Iva Pejić

Studentica sam pete godine i dolazim iz Velike Gorice. Za pravni studij sam se odlučila upravo zbog širine područja koja obuhvaća, kako bih se profesionalnim razvojem tijekom studija u skladu sa svojim afinitetima mogla usredotočiti na ona područja koja me najviše zanimaju. S obzirom na to da negujem i umjetnički kreativni potencijal, pravo shvaćam kao sustav koji je s jedne strane strukturiran, a opet s druge strane dovoljno fleksibilan da omogući različita i originalna rješenja pojedinih pravnih problema. U tom kontekstu, očekivanja od Pravnog fakulteta bila su mi usmjerena na stjecanje

sveobuhvatnog i, prije svega, relevantnog znanja, osobito s obzirom na specifične okolnosti vremena u kojem živimo, te na potporu u razvoju kritičkog razmišljanja i vještina ključnih za uspješnu buduću karijeru. Stoga mi se CEEMC natjecanje pod vodstvom Katedre za europsko javno pravo pružilo kao savršena prilika da primijenim tijekom studija stečena znanja te dodatno unaprijedim vještine pisane i usmene argumentacije na engleskom jeziku. Uz to, natjecanje pruža jedinstvenu mogućnost već za vrijeme studija iskusiti što znači zastupati konkretnu stranku. Ovogodišnji hipotetski predmet natjecanja proširio mi je znanje o specifičnim pravnim područjima i pitanjima s kojima se tijekom studija inače ne susrećemo u

tolikoj mjeri. Drugo mjesto na CEEMC natjecanju potvrda je upornosti, intenzivnog rada i truda koji smo uložile, ali i odlične međusobne singerije i timskog rada. Priznanje toga kroz drugo mjesto dodatan je poticaj za daljnje istraživanje i usavršavanje. Ovaj uspjeh ne samo da odražava visoke standarde koje smo zajedno s mentorima postavile tijekom priprema, već nas ujedno i potiče da nastavimo s produblјivanjem specifičnih pravnih znanja i daljnjim unaprјeđivanjem vještina kako bismo bile još bolje pripremljene za izazove koje donosi suvremena pravna praksa. Uz sve to, CEEMC natjecanje bilo je izvanredna prilika za upoznavanje i razmjenu iskustava s kolegama s drugih europskih fakulteta.

Patricija Čeović

Imam 22 godine i studentica sam četvrte godine. Pohađala sam XV. gimnaziju u Zagrebu, gdje sam se četiri godine bavila debatnom, s kojom sam se nastavila baviti i na fakultetu. Već četvrtu godinu radim kao voditeljica debatnog kluba MIOC i sutkinja na srednjoškolskim debatnim turnirima. Debata me naučila kako kritički promišljati i argumentirano zastupati različite stavove, uključujući i one s kojima se ne slažem. Ovakav način

razmišljanja me potaknuo da se upišem na *Pravo* i pokazao se iznimno korisnim tijekom studija, pogotovo na *moot court* natjecanju. CEEMC se, kao prestižno pravničko natjecanje, značajno razlikovao od ostalih na kojima sam sudjelovala te sam imala priliku steći brojne nove vještine. U pisanom dijelu natjecanja naučila sam kako sastaviti precizan, sažet i strukturiran pravni podnesak, a usmeni dio omogućio mi je usavršavanje javnog nastupa i argumentacije. Najveći izazov, ali i najvrjednije iskustvo, bilo je odgovaranje na pitanja sudaca Europ-

skog suda. Ovo me je iskustvo naučilo ne samo kako se učinkovito braniti i odgovarati na tvrdnje protivničke strane, već i kako zastupati interese svoje stranke pred vodećim stručnjacima u području europskog prava. Jako sam ponosna na naš zajednički uspjeh, koji je odraz velikog truda ekipe, kao i iznimne potpore naših mentora. Posebno sam počašćena što sam osvojila nagradu za najbolju govornicu, koja uključuje praksu na Sudu Europske Unije u Luksemburgu.

Nika Vicković

Dolazim iz Zagreba i studentica sam Pravnog fakulteta u Zagrebu. Nakon matematičke gimnazije nisam ni pretjerano uzbuđeno niti promišljeno odlučila upisati se na *Pravo*. Pokušala sam pronaći interes u nečemu drugačijem, i nakon četiri godine studiranja mogu reći da sam vrlo sretna što jesam. Pripreme i samo iskustvo *moot court* natjecanja sigurno je jedno od iskustava koja su najviše pridonijela tom osjećaju. Uz iznimnu potporu naših mentora i profesora, nekoliko smo mjeseci razvijale različita znanja i vještine, istraživale, pisa-

le, brisale pa ponovno pisale, i usmeno argumentirale. Tijekom priprema za natjecanje, na kreativne smo načine pristupali različitim područjima europskog prava, od materijalnih propisa do samog postupka pred Sudom. Posebnost CEEMC-a leži u opširnosti europskog prava, sudjelovanjem se studentima pruža vrijedna prilika da se upoznaju s temama s kojima se inače nikada ne bi susreli. Uz brojne moguće teme, mislim da je najvrjednije iskustvo bilo naučiti kako svakoj na zapravo jednak način pristupiti, kritički i pravno ih sagledati, upoznati se sa i svladati određeni materijal.

Samo natjecanje usmeni postupak pred Sudom, posebno je iskustvo zbog izazov-

nih usmenih runda i pitanja sudačkog panela, koji čine pravni stručnjaci, nacionalni i sudci Europskog suda, i predstavnici drugih europskih institucija. Iako njihova pitanja nisu bila laka, nakon mjeseci kvalitetne pripreme osjećale smo se sigurnima u vlastito znanje i osvojile drugo mjesto i dvije individualne govorničke nagrade. CEEMC natjecanje najvrjednije je iskustvo koje sam stekla tijekom studija i jako sam sretna što sam se na njega odlučila. Sigurna sam da ću u bilo kojoj profesiji ili području prava koje me čeka biti spremnija na neki novi način razmišljanja ili kreativniji pristup problemu, a u konačnici i pronalasku njegova rješenja.

Franka Logarić

Dolazim iz Zagreba i studentica sam četvrte godine. Pravo sam odlučila upisati u 4. razredu srednje škole jer mi je pružalo mogućnost razumijevanja različitih društvenih kretanja i promjena. Sada, četiri godine kasnije, rekla bih da moj fakultet zaista i daje tu mogućnost, no ponajviše ako to studenti odluče tražiti izvan zadanih, standardnih okvira. Upravo zato me oduvijek, a pogotovo tijekom studiranja, zanimalo mnogo aktivnosti te posljedično i *moot court* natjecanje. Na njega sam se prijavila s ciljem da osjetim u

praksi kako izgleda primijeniti određeno stečeno znanje, modelirati i prilagođavati pravo svojim interesima, ali i da steknem znanja u novim područjima. Rekla bih da su natjecanje te pripreme za njega ispunili i puno više od mojih inicijalnih očekivanja. Kroz svakodnevne pripreme s našim mentorima naučila sam razvijati pravnu argumentaciju iz njezinih temelja te kako sagledati činjenice i pravo iz više perspektiva. Vjerujem i da me je način na koji sam naučila kritički pristupiti pravu i sudskoj praksi usmjerio da preispitujem ono dosad naučeno kako bih mogla konstantno nadograđivati svoje znanje. Uz vještine koje najčešće vezemo uz akademski aspekt natjecanja, shvatila

sam i kako je bitno naći balans u timu, a da je to jedino moguće kroz stalnu, strukturiranu i pozitivnu komunikaciju.

Uspjeh osvojenog drugog mjesta za mene je značio golem iskorak iz teorijskog svijeta u praksu, i potvrda da trud, dobra priprema i timski rad zaista mogu rezultirati nečim vrijednim. Ono mi je također i poticaj za daljnji rad i usavršavanje jer sam se kroz natjecanje dotaknula raznih područja prava koja bih htjela istraživati te se njima baviti i u budućnosti. CEEMC natjecanje je iskustvo koje će mi ostati zapamćeno kao važan iskorak u mojem dosadašnjem razvoju, i kao poticaj za sve buduće izazove. ///

Nastavnice Fakulteta organizacije i informatike **dobile međunarodnu Profformance nagradu** za izvrsnost u internacionalizaciji nastave

PIŠE: Sveučilište u Zagrebu Fakultet organizacije i informatike kao sastavnica

Fakultet organizacije i informatike kao sastavnica Sveučilišta u Zagrebu ponovno je potvrdio da je predvodnik u području međunarodne suradnje i inovacija u visokom obrazovanju. Tim nastavnica i znanstvenica, čija je voditeljica **prof. dr. sc. Violeta Vidaček Hainš** sa suradnicama **prof. dr. sc. Marinom Kláčmer Čalopa**, **dr. sc. socio. Antonelom Devčić** i **dr. sc. socio. Karolinom Kokot**, dobitnice su međunarodne **Profformance nagrade** za izvrsnost u nastavi u kategoriji internacionalizacije visokoškolskih studijskih programa.

Njihov projekt **V-LEAD-X** *Virtual Learning Engagement and Academic Development through Exchange and Collaboration* osvojio je **drugo mjesto u kategoriji internacionalizacije nastave**. Projekt **V-LEAD-X** jedan je **286** primjera nastavne prakse u javno dostupnoj bazi nastavne izvrsnosti platforme *Profformance*.

PROJEKT V-LEAD-X – PRIMJER GLOBALNE SURADNJE I OBRAZOVNE IZVRSNOSTI

V-LEAD-X projekt inovativan je obrazovni model koji već godinama okuplja studente i nastavnike iz različitih zemalja i kontinenata u sklopu virtualne mobilnosti. Projekt se temelji na međunarodnoj suradnji, razmjenu znanja, interkulturalnom učenju te razvoju vještina pregovaranja i komunikacije u međunarodnom okružju. U virtualnim nastavnim aktivnostima sudjeluju studenti visokoškolskih institucija: **Amsterdam University of Applied Sciences**, Nizozemska (prof. Andria Carita), **University of Cincinnati**, Ohio, SAD (prof. emer. Larry Gales i izv. prof. dr. sc. Whitney Westrich) i **University of Pretoria**, Južna Afrika (prof. dr. sc. Machdel Matthee).

Ove suradnje odvijaju se u okviru kolegija **Pregovaranje u međunarodnom okruženju** (nositeljica prof. dr. sc. Violeta Vidaček Hainš) i **Strategija upravljanja ljudskim potencijalima** (nositeljice prof. dr. sc. Marina Kláčmer Čalopa i prof. dr. sc. Violeta Vidaček Hainš), omogućujući studentima neposredno iskustvo interakcije u multikulturalnim timovima i stjecanje kompetencija potrebnih za uspjeh na globalnom tržištu rada.

DUGOGODIŠNJA TRADICIJA MEĐUNARODNOGA UKLJUČIVANJA STUDENATA

Uz kolegije, projekt **V-LEAD-X** obuhvaća i popratne aktivnosti, koje dodatno proširuju utjecaj virtualne mobilnosti i internacionalizacije: **Studentski međunarodni istraživački simpozij o interkulturalnom učenju**, pokrenut 2010. godine, okuplja studente i mentore u interdisciplinarnom i multikulturalnom dijalogu, te **Studentska sekcija međunarodne konferencije CECIIS**, aktivna od 2011. godine, koja pruža platformu za predstavljanje studentskih istraživačkih radova i umreživanje s kolegama iz cijelog svijeta. Oba popratna međunarodna studentska događanja održavaju se kontinuirano jednom godišnje.

Tijekom godina, na studentskim su simpozijima, uz studente FOI-ja, sudjelovali i studenti nastavnici s nekoliko američkih sveučilišta: **University of Cincinnati**, OH, **University of Central Florida**, FL, **DePaul University**, Chicago, IL, **University of Illinois**, Chicago, IL, **Penn State University**, State College, PA, **Carlow University**, Pittsburgh, PA, **University of South Carolina**, SC, i **Indiana State University**, Terre Haute, IN. Također, u okviru Studentske sekcije CECIIS sudjeluju studenti i nastavnici sa sveučilišta iz Europe i svijeta, čime FOI dodatno širi svoju mrežu međunarodne suradnje i utjecaja.

POTPORA INSTITUCIJA I LOKALNE ZAJEDNICE

Značajan doprinos uspjehu ovih inicijativa dolazi i od potpore Sveučilišta u Zagrebu, lokalne samouprave te brojnih partnerskih institucija, koje prepoznaju vrijednost međunarodnoga umreživanja i doprinose održivosti i daljnjem razvoju ovih aktivnosti.

Violeta Vidaček Hainš

Marina Kláčmer Čalopa

Antonela Devčić

Karolina Kokot

PROFFORMANCE NAGRADA – POTVRDA FOI-JEVE IZVRSNOSTI U MEĐUNARODNOM OBRAZOVANJU

Profformance nagrada, koju dodjeljuje međunarodni konzorcij za unaprjeđenje kvalitete nastave u visokom obrazovanju, iznimno je priznanje FOI-ju za dugogodišnju predanost internacionalizaciji, nastavnoj izvrsnosti i razvoju inovativnih obrazovnih modela. Ova nagrada dodatno potvrđuje da je FOI pouzdan i vizionarski partner u globalnoj akademskoj zajednici. Kao jedna od

sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, FOI se već dugi niz godina ističe kao institucija koja sustavno otvara svoja vrata međunarodnoj akademskoj zajednici, potiče razmjenu znanja i iskustava te aktivno priprema svoje studente za globalna tržišta rada. Ova međunarodna nagrada nije samo priznanje timu autorica projekta **V-LEAD-X**, nego i dokaz dugogodišnje institucionalne predanosti FOI-ja stvaranju inkluzivnoga, multikulturalnoga i suvremenoga obrazovnog okružja, u kojem studenti ne stječu samo znanja nego i vještine potrebne za život i rad u globaliziranom svijetu.

Karlo Špelić, mag. ing. agr.

RADIONICE NAMIJENJENE MLADIM
ISTRAŽIVAČIMA I ZNANSTVENICIMA

Kako napisati i publicirati znanstvene radove?

Asistenti, doktorandi te ostali zainteresirani za unaprjeđenje vještina znanstvenoga izražavanja mogli su naučiti kako se pripremiti za javni nastup, ostvariti dobar prvi dojam, biti što uvjerljiviji pred publikom te kako izraditi vizualno atraktivnu prezentaciju, kako odabrati časopis, strukturirati znanstveni članak i javno ga objaviti

PIŠE: Udruga poslijediplomskih studenata
Agronomskoga fakulteta (UPSAF)

Udruga poslijediplomskih studenata Sveučilišta u Zagrebu Agronomskoga fakulteta (UPSAF) organizirala je tijekom svibnja dvije vrijedne edukacije usmjerene na razvoj ključnih vještina mladih znanstvenika – javni nastup te znanstveno pisanje i publiciranje.

Dvodnevni tečaj javnog nastupa vodila je **Veronika Štefanko**, magistra edukacije govorništa. Na interaktivnim radionicama članovi UPSAF-a radili su na osvježavanju vlastitoga govorničkog stila, prepoznavanju područja za unaprjeđenje te usvajanju tehnika koje pridonose sigurnijem i uvjerljivijem nastupu.

Prvog dana tečaja studenti su doznali koliko je u javnom nastupu važna neverbalna komunikacija. Također, od predavačice su mogli čuti kako se suočiti sa strahom od javnog nastupa. Usvajali su i neke savjete kako pobijediti tremu i ostvariti dobar prvi dojam u javnom nastupu. Drugoga dana polaznici tečaja učili su o kompoziciji izlaganja i kako prezentaciju učiniti vizualno atraktivnom i učinkovitom.

dr. sc. Jelena Horvatinec

Druga radionica **Pisanje i publiciranje znanstvenih radova** bila je namijenjena mladim istraživačima – asistentima, doktorandima i svima koji žele unaprijediti svoje vještine znanstvenoga izražavanja.

Radionicu su vodili **dr. sc. Jelena Horvatinec** i **Karlo Špelić, mag. ing. agr.**, dobitnici nagrade za najbolji znanstveni rad doktoranda u akademskoj godini 2023./2024. Na temelju vlastitih iskustava obradili su ključne aspekte znanstvenoga pisanja: od strukturiranja ideje i odabira časopisa, preko procesa publiciranja i odgovaranja na recenzije, do izazova u znanstvenoj komunikaciji. Radionica je bila interaktivna, svi su aktivno sudjelovali, raspravljali i postavljali pitanja. Radionica se održavala u prostorijama UPSAF-a te istodobno i na daljinu kako bi bila dostupna što većem broju zainteresiranih.

Ovim radionicama UPSAF nastavlja jačati znanstvene i profesionalne kompetencije poslijediplomskih studenata Agronomskoga fakulteta, potičući međusobnu suradnju, razmjenu znanja i osobni razvoj mladih istraživača. ///

FOI među 1 % svjetskih institucija
u visokom obrazovanju:

Svečano dodijeljena EFMD akreditacija za izvrsnost studijskoga programa *Ekonomika poduzetništva*

PIŠE: Sveučilište u Zagrebu
Fakultet organizacije i informatike

Dekanica Fakulteta organizacije i informatike, sastavnice Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. sc. Marina Klačmer Čalopa, službeno je primila prestižnu **EFMD akreditaciju za diplomski studij *Ekonomika poduzetništva*** na svečanosti u sklopu **EFMD Annual Conference 2025**, koja se od 1. do 3. lipnja održavala u Münchenu u Njemačkoj.

Ova vrijedna međunarodna akreditacija svrstava **FOI među 1 % obrazovnih institucija u svijetu** koje ispunjavaju najviše standarde izvrsnosti u području obrazovanja za menadžment i poslovnu ekonomiju. Riječ je o značajnom postignuću koje potvrđuje kvalitetu nastavnih procesa i kontinuirano unaprjeđenje studijskih programa na FOI-ju.

EFMD (European Foundation for Management Development) akreditacija priznanje je izvrsnosti i međunarodne relevantnosti obrazovnih institucija, a za FOI je i snažna potvrda njegove sve jače pozicije unutar međunarodne akademske zajednice. Trogodišnja akreditacija dodatno učvršćuje međunarodnu vidljivost Fakulteta organizacije i informatike te otvara vrata široj suradnji s uglednim svjetskim institucijama, intenzivnijim studentskim razmjenama i razvoju međunarodnih karijera za studente i nastavno osoblje.

„Ova akreditacija potvrđuje visoke standarde našeg studijskog programa i nastavnih procesa te predstavlja priznanje dugogodišnjem radu. Otvara nove mogućnosti studentima za međunarodnu mobilnost, kao i za akademski i profesionalni razvoj”,

izjavila je **dekanica Klačmer Čalopa** prilikom dodjele akreditacije.

FOI-jevi studijski programi prepoznati su po **interdisciplinarnom pristupu**, koji integrira ključna znanja iz područja informatike i ekonomije, pripremajući studente za uspješno djelovanje u digitalnom i globalno konkurentnom poslovnom okruženju. FOI kontinuirano ulaže u razvoj suvremenih studijskih programa, čime osigurava studentima pristup najboljim obrazovnim praksama i konkurentnost na svjetskom tržištu rada. Dobivanje EFMD akreditacije dodatno potvrđuje da je Sveučilište u Zagrebu Fakultet organizacije i informatike danas ne samo nacionalno nego i **međunarodno prepoznata akademska institucija** u visokom obrazovanju. ///

FOTO: Fakultet organizacije i informatike

U inovaciju je potrebno implementirati golemo znanje, novac je manje bitan

Na prvom ovogodišnjem *EIT Health Morning Health Talksu* sudionici panel-rasprave istaknuli su kako je ulaganje u inovacije važno kao i edukacija mladih istraživača koji bi stekli znanja i vještine iz poduzetništva i tako otvorili potpuno novu perspektivu znanstvenom djelovanju prema inovacijama i društvenom utjecaju

PIŠE: **Ana Konta**
FOTO: **Leon Ginder**

Zašto su inovacije važne u zdravstvu i koliko utječu na prevenciju ljudskoga zdravlja, bolju dijagnostiku i uspješnije liječenje, razgovaralo se na prvom ovogodišnjem *EIT Health Morning Health Talksu*, događaju koji su organizirali Centar za istraživanje, razvoj i transfer tehnologije Sveučilišta u Zagrebu i tvrtka RISE – Research and Innovation Services d. o. o. u zgradi SEECEL-a, sadašnjem sjedištu Sveučilišta u Zagrebu.

Na skupu su se okupili ključni dionici iz zdravstva i zdravstvenoga inovacijskog sustava, a glavna je tema bila: **Više od novca – nužni resursi za učinkovito korištenje inovacija u zdravstvu.**

U uvodnom dijelu programa sudionicima se obratila **dr. sc. Vesna Gabelica Marković**, voditeljica inovacijskih zajednica u Centru za istraživanje, razvoj i transfer tehnologije te koordinatorka EIT Health Huba za Hrvatsku, koja je istaknula kako je cilj ovoga događanja povezati stručnjake i istraživače koji potiču inovacije u različitim područjima i razgovarati o aktualnim temama koje se dotiču unaprjeđenja i kvalitete ljudskoga zdravlja.

dr. sc. Vesna Gabelica Marković, koordinatorka EIT Health huba za Hrvatsku

Dr. sc. Gabelica Marković podsjetila je kako se potkraj 2018. godine Sveučilište u Zagrebu pridružilo Regionalnoj inovacijskoj shemi u području zdravlja, kojom uprav-

prof. dr. sc. Felix M. Wensveen s Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci

lja Zajednica znanja i inovacija u zdravstvu (EIT Health) Europskoga instituta za inovacije i tehnologiju. Sveučilište u Zagrebu tako je postalo EIT Health Hub za Hrvatsku. EIT Health najveća je mreža zdravstvenih organizacija i inovacija koju podupiru Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT) i Europska zajednica. Organizira jedan od najvećih europskih akceleratora s više od 20 različitih programa za studente, doktore znanosti, mala i srednja poduzeća te stručnjake u području medicinske tehnologije, biotehnologije i e-zdravlja.

„Sveučilište u Zagrebu i EIT Health Hub za Hrvatsku ima za cilj povezati lokalnu zajednicu s cijelom europskom zajednicom u EIT Healthu, dijeliti informacije i povezati sve zainteresirane u Hrvatskoj – studente, poduzetnike i start-upove – i

implementirati inicijative i događaje kao što je ovaj danas”, objasnila je dr. sc. Vesna Gabelica Marković.

Prvo predavanje o važnosti inovacija te poticanju poduzetništva u znanosti održao je **prof. dr. sc. Felix M. Wensveen** s Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Profesor Wensveen stigao je u Rijeku iz Amsterdamu i ima vrlo bogato iskustvo u razvijanju i implementaciji inovacija u zdravstvu. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti dodijelila mu je 2020. godine nagradu za znanstveni rad u otkriću mehanizama interakcije između imunostoga i endokrinoga sustava u debljini i infekciji koji dovode do progresije razvoja šećerne bolesti tipa 2.

„Kad govorimo o inovacijama, onda bih istaknuo kako su za njihov razvoj i implementaciju važniji ljudi

nego novac. Novac je kao podrška naravno bitan, ali je još važnije znati dobro upravljati tim sredstvima i upotrijebiti ih na najbolji način. U inovaciju je potrebno implementirati golemo znanje, novac je manje bitan. Usporedio sam neke činjenice i aspekte života u Hrvatskoj i Nizozemskoj te dobio odgovore zašto se ondje više investira u inovacije nego ovdje. Što možemo naučiti od Nizozemaca? Na fakultetima i sveučilištima ponajprije treba težiti i vrjednovati izvrsnost, osigurati stalno zaposlenje samo onima s dokazanim iskustvom vođenja, unaprijediti sustav nagrada i inovacija, stimulirati mobilnost i poticati suradnje s gospodarskim subjektima”, istaknuo je u svojem izlaganju profesor Wensveen.

Prema njegovim riječima, ključ je inovacija u opsežnom i sveobuhvat-

Sudionici skupa

Martina Radanović, senior project manager u tvrtki RISE

nom znanju, jer nije dovoljno imati ideju i plasirati je kao informaciju, već je važno u nju implementirati znanje kako bi se ta inovacija razvila u patent i bila korisna. Naravno, u cijelom tom sustavu treba znati koje korake valja poduzeti i kako preuzeti rizik u investiranju nekog projekta.

U nastavku programa **Martina Radanović**, viša projektna menadžerica u tvrtki RISE, govorila je o tome što je sve potrebno za učinkovite inovacije u zdravstvu. Sudionicima skupa objasnila je kako funkcionira timski rad u projektu *IMMEDIATE*. Također, govorila je o svojim iskustvima kako poduprijeti znanstvenike u razvoju neke inovacije i rezultate projekta.

Svoja iskustva o važnosti razvoja inovacija u području zdravstva, o poduzetničkim alatima i vještinama znanstvenika, suradnji stručnjaka u industriji i akademskoj zajednici te o upravljanju projektima sa sudionicima skupa podijelila je **mr. sc. Smiljka Vikić-Topić**, voditeljica ureda u poduzeću RISE Research and Innovation Services.

mr. sc. Smiljka Vikić-Topić

Panel rasprava

Nada Čikeš, Radan Spaventi i Mihaela Perić

Sveučilište u Zagrebu Medicinski fakultet posljednjih desetak godina razvija inovacije, a na temelju toga donio je i *Pravilnik u upravljanju intelektualnim vlasništvom* i osnovao istoimeno fakultetsko povjerenstvo. Na panelu se raspravljalo i o tome kako ideju pretvoriti u inovativni proizvod i s kojim se sve izazovima susreću znanstvenici na fakultetima i institutima, kao i stručnjaci u industriji te voditelji projekata. U raspravi su sudjelovali: **prof. emerita Nada Čikeš**, dugogodišnja profesorica na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, **prof. dr. sc. Srećko Gajović** i **dr. sc. Mihaela Perić** s Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, **prof. dr. sc. Radan Spaventi** iz poduzeća Triadelta partneri d. o. o. i **prof. dr. sc. Felix M. Wensveen** s Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Moderatorica panela bila je **mr. sc. Smiljka Vikić-Topić**.

„Nažalost, u Hrvatskoj strukture koje odlučuju ne misle da je investiranje u inovacije važno, općenito znanost se u društvu ne vrjednuje kako bi trebala i koliko zaslužuje. S druge strane, tradicija

i kultura poduzetništva kod nas ne postoji. Sveučilišta u prošlosti nisu poticala inovacije da izađu prema van, nego su investitori zapravo prepoznavali profesore s poduzetničkim vještinama i ambicijama i nagovarali ih da osnuju poduzeće i ostvare se na tržištu”, rekao je prof. dr. sc. Radan Spaventi, koji je radio na Institutu Ruđer Bošković i u Plivi, a sada vodi privatno poduzeće Triadelta partneri.

Na njegovo razmišljanje nadovezala se dr. sc. Mihaela Perić, koja je rekla kako svijest o važnosti inovacija i pitanjima intelektualnoga vlasništva u akademskim krugovima nije dokraja zaživjela.

„Znanstvenici na Medicinskom fakultetu sudjeluju u raznim inicijativama i mogu reći da su prepušteni sami sebi na tom putu od ideje do realizacije neke inovacije u proizvod. To je dugotrajan i naporan posao, posebice kada se patent ostvari, onda nastaju problemi komu ćete ga prodati, kako ćete ga održavati i slično. Drago mi je vidjeti mlade i entuzijastične znanstvenike i željela bih da im se pruži potpora u svim segmentima”, poručila je.

Prof. emerita Nada Čikeš rekla je da zdravstveni sustav treba osigurati ambijent u kojem se mogu razvijati inovacije, a uvjeti za njihov razvoj trebaju biti definirani.

O tome koliko je važno znati osnove poduzetništva da bi se razvila određena inovacija osvrnuo se prof. dr. sc. Srećko Gajović, koji se dugo bavi istraživačkim radom na Sveučilištu u Zagrebu. On je istaknuo kako u Hrvatskoj treba educirati ne samo znanstvenike nego cijeli *intermediate* koji se bavi inovacijama. Onima koji imaju neku poduzetničku ideju treba omogućiti edukaciju kako bi stekli znanja i vještine iz poduzetništva i otvorili potpuno novu perspektivu znanstvenom djelovanju prema inovacijama i društvenom utjecaju. ///

prof. dr. sc. Srećko Gajović i prof. emerita Nada Čikeš

NA GRAFIČKOM FAKULTETU ODRŽANA 28. MEĐUNARODNA ZNANSTVENA KONFERENCIJA

„International Conference on Printing, Design and Graphic Communication BLAŽ BAROMIĆ 2025”

PIŠE: doc. dr. sc. Marina Vukoje Bezjak i dr. sc. Tomislav Hudika, Sveučilište u Zagrebu Grafički fakultet

FOTO: Sveučilište u Zagrebu Grafički fakultet

Na Sveučilištu u Zagrebu na Grafičkom fakultetu 8. i 9. svibnja 2025. održavalo se 28. izdanje međunarodne znanstvene konferencije *International Conference on Printing, Design and Graphic Communication – BLAŽ BAROMIĆ 2025*, na kojoj su se okupili stručnjaci i istraživači iz područja tiska, dizajna, medijske tehnologije i grafičke komunikacije. Konferencija je i ove godine potvrdila svoj interdisciplinarni i međunarodni karakter jer su prikazana 54 rada čiji su autori, osim iz Hrvatske, iz Francuske, Slovenije, Srbije, Bosne i Hercegovine, Mađarske, Turske, Litve i Portugala.

Tijekom dva dana radovi su predstavljeni u tematskim sekcijama koje su obuhvaćale aktualne i multidisciplinarne teme: umjetnu inteligenciju i digitalne tehnologije, ambalažu i pametne materijale, ekološku održivost, dizajn korisničkoga sučelja i pristupačnost, 3D animaciju, kao i pravne i etičke izazove primjene umjetne inteligencije u visokom obrazovanju i znanosti.

Uz bogat znanstveni program, važnu ulogu imali su i pozvani predavači – priznati stručnjaci čiji su doprinosi dodatno obogatili sadržaj i otvorili nove perspektive u području grafičke tehnologije. Među njima se istaknula prof. dr. sc. Raša Urbas sa Sveučilišta u Ljubljani, koja je govorila o inovacijama u multisenzornom tisku i dizajnu ambalaže, te dr. sc. Dominique Cunin iz Francuske, koji je u svojem predavanju o tehnologijama *web-to-print* govorio o novim smjerovima digitalne grafike i umjetnosti.

Tijekom konferencije održan je i bogat program studentskih aktivnosti kroz nekoliko izložbi i projekata, organizaciju doktorske škole te okrugli stol.

U sklopu studentskih projekata, na trima izložbama, istaknute su kreativnost, inovativnost i stručnost mladih grafičkih di-

zajnera i fotografa. Također je organiziran Natječaj za grafički proizvod, na koji su se mogli prijaviti partneri iz industrijskog sektora. Na natječaj se prijavilo osam tvrtki, koje su dostavile ukupno 41 grafički proizvod.

Tijekom konferencije održana je i doktorska škola, koja je mladim istraživačima pružila priliku za razvoj generičkih vještina, razmjenu ideja te stručnu potporu u razvoju njihovih istraživanja.

Završni dio konferencije uključivao je okrugli stol *Partnerstvo između obrazovnog sektora i industrije u pripremi mladih stručnjaka za izazove budućnosti*.

Panelisti okruglog stola bili su Jagoda Divić, MBA, samostalna savjetnica pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, prof. dr. sc. Klaudio Pap (dekan Grafičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu), prof. dr. sc. Jana Žiljak Gršić (dekanica Tehničkoga veleučilišta u Zagrebu), prof. dr. sc. Damir Vušić (prorektor Sveučilišta Sjever) te dr. sc.

Mislav Papec (ravnatelj Škole za grafiku, dizajn i medijsku produkciju u Zagrebu). Panel je rezultirao dinamičnom raspravom i razmjenom konkretnih prijedloga za jačanje suradnje između obrazovanja i industrije. Studenti su dobili niz korisnih i primjenjivih savjeta za svoje profesionalno usmjeravanje te bolji uvid u stvarne potrebe tržišta rada. Dvorana je bila prepuna, atmosfera iznimno pozitivna, a panelisti su ispraćeni gromoglasnim pljeskom – što je najbolja potvrda važnosti i uspješnosti ovoga susreta. ///

Simpozij „Peptide Chemistry Day” na Sveučilištu u Zagrebu

PIŠE: prof. dr. sc. Ruža Frkanec, predsjednica znanstvenog i organizacijskog odbora

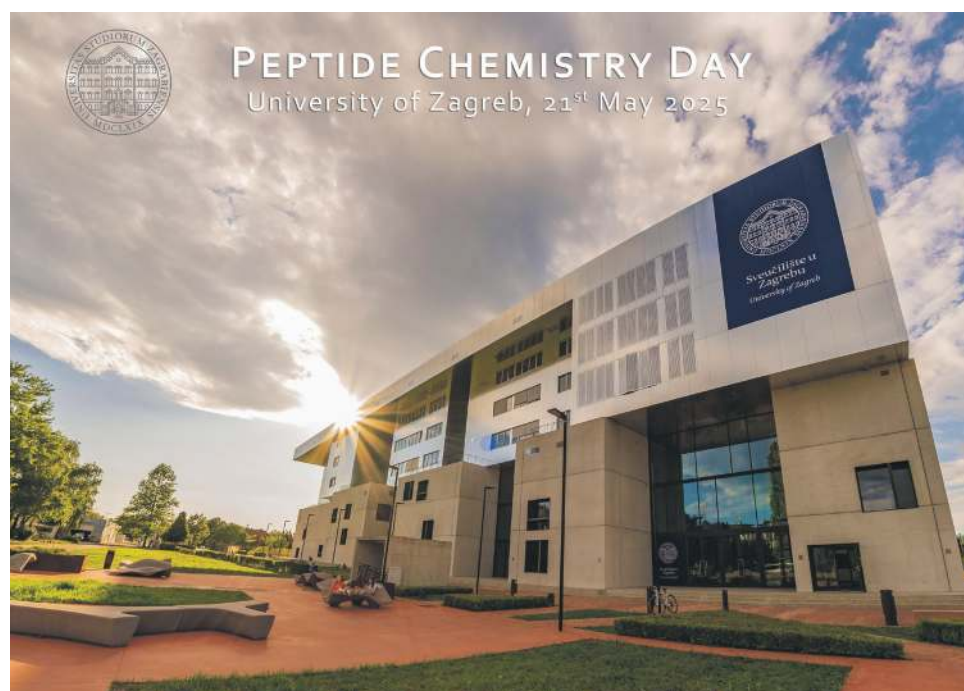
Simpozij *Peptide Chemistry Day* održao se 21. svibnja 2025. na Sveučilištu u Zagrebu. Bio je to treći simpozij koji je organiziralo Sveučilištu u Zagrebu, zajedno s Institutom Ruđer Bošković i Hrvatskim kemijskim društvom, a pod pokroviteljstvom Europskoga peptidnoga društva. Organizaciju simpozija pomogli su sponzori: tvrtka Labtim i BICRO BioCentar. Simpozij je poduprla Hrvatska zaklada za znanost projektom: *HRZZ-IP-2024-05-1216 Antimicrobial peptides based on natural marine antimicrobials: Design and study of their mode of action*.

Simpozij je otvorio prof. dr. sc. Tomislav Josip Mlinarić, prorektor za inovacije, transfer tehnologije i suradnju s gospodarstvom.

Simpozij nastavlja misiju okupljanja istraživača iz cijele Hrvatske i gostiju iz inozemstva, razmjene znanja i promicanja znanstvene suradnje u području kemije peptida. Želja je organizacijskoga odbora da se simpozij kontinuirano održava dvaput godišnje.

Zbog svojih različitih bioloških svojstva, svestrane primjene i učinkovitosti, peptidi privlače sve veći interes u mnogim područjima, uključujući farmaceutiku, dijagnostiku, osobnu njegu i znanost o materijalima. Među ostalim, terapija temeljena na peptidima pojavila se kao posebice dinamično područje farmaceutskih istraživanja. Zapravo, predviđa se da će globalno tržište peptidnih terapijaka premašiti 50 milijardi USD do 2026.

U usporedbi
s malim
molekulama,
peptidi obično
pokazuju veći
potencijal i
specifičnost.

Ovaj porast interesa potaknut je mnogim prednostima koje peptidi nude u odnosu na tradicionalne terapije. U usporedbi s malim molekulama, peptidi obično pokazuju veći potencijal i specifičnost. U isto vrijeme, manje su imunogenični i isplativiji su za proizvodnju od lijekova temeljenih na proteinima. Nadalje, razvijene su vrlo učinkovite sintetske metode koje omogućuju pouzdanu proizvodnju peptida od laboratorijskih istraživanja do industrijske proizvodnje.

Ove smo godine bili iznimno počašćeni jer su na simpoziju sudjelovali i održali plenarna predavanja ugledni znanstvenici u području peptidne kemije: prof. Anna Maria Papini i prof. Paolo Rovero sa Sveučilišta u Firenci. Zaista smo zahvalni što su prihvatili poziv organizacijskog odbora i sudjelovali na simpoziju te podijelili svoj rad i rezultate istraživanja sa sudionicima simpozija.

Profesorica Papini redovita je profesorica bioorganske kemije na Odsjeku za kemiju "Ugo Schiff" na Sveučilištu u Firenci i direktorica Istraživačke jedinice za kemiju i biologiju peptida i proteina. Njezin znanstveni rad fokusiran je na dizajn peptida i peptidomimetika za dijagnostiku i terapiju, posebice za autoimune i imunološki posredovane bolesti. Profesorica Papini održala je predavanje naslova *From Chemical Immunology to Medicinal Chemistry: The Power of Peptides to Elucidate the Mystery of Molecular Mimicry*, u kojem je dala pregled rezultata istraživanja bioaktivnih spojeva temeljenih na peptidima od farmaceutskog i dijagnostičkog interesa korištenjem održivih sintetskih metodologija, koje se prenose relevantnim dionicima kako bi se najnovija znanstvena dostignuća prenijela u proizvodnju i pokrenule nove tvrtke.

Profesor Paolo Rovero predaje medicinsku kemiju i farmaceutsku biotehnologiju na Medicinskom fakultetu Sve-

učilišta u Firenci. Njegov znanstveni interes usmjeren je na dizajn, sintezu, konformacijsku analizu i biološku karakterizaciju peptida od farmaceutskog i biotehnološkog interesa. Profesor Rovero održao je predavanje pod naslovom *Collagen Modulator Peptides as Valuable Cosmeceutical Active Ingredients*. U predavanju je iznio rezultate istraživanja usmjerenih na razvoj peptida koji su inhibitori serin-proteaza i koji su u *in vitro* modelima pokazali aktivnost u smanjenju degradacije kolagena. Budući da je kolagen tipa I najzastupljeniji protein u ljudskom tijelu i ima temeljnu ulogu u čvrstoći, elastičnosti i izgledu kože, otvorena je mogućnost upotrebe ovoga peptida kao aktivnoga sastojka u asortimanu proizvoda za njegu kože, nazvanog KP1, koji optimizira izgled i teksturu kože, čuvajući i povećavajući razinu kolagena.

Pozvana predavanja održali su također ugledni znanstvenici iz Hrvatske i Slovenije. Profesor Žiga Jakopin s Farmaceutskoga fakulteta Sveučilišta u Ljubljani održao je predavanje o dizajnu, sintezi i biološkoj evaluaciji niza desmuramil-peptidnih NOD2 agonista, koji su snažni imunomodulatori. Dao je pregled strukturnih preduvjeta koji oblikuju fizikalno-kemijske i imunomodulatorne profile sintetiziranih NOD2 agonista.

Sudionici simpozija

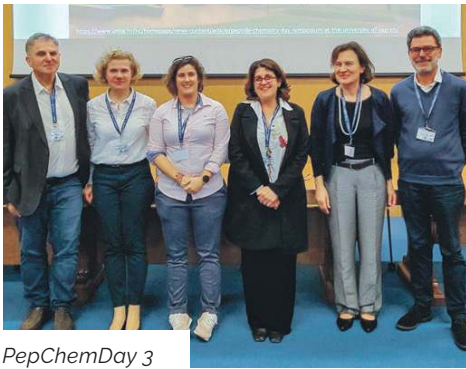
Simpozij je okupio istraživače iz cijele Hrvatske

Razmjena znanja i znanstvene suradnje u području kemije peptida

Profesorica Larisa Zoranić s Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Splitu prezentirala je rezultate istraživanja svoje grupe, vezane za mehaničke studije i simulacije molekularne dinamike novih i potentnih antimikrobnih peptida i za razjašnjavanje mehanizma njihova djelovanja. Profesor Gordan Horvat s Prirodoslovno matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održao je predavanje o rezultatima svojih istraživanja ciklopeptida, koji predstavljaju klasu multifunkcionalnih makrocikličkih anionskih receptora. Vezanje aniona raznim prirodnim i sintetskim receptorma vrlo je važan dio istraživanja supramolekulske kemije.

Priliku za prezentaciju svojih rezultata istraživanja dobili su i mladi istraživači.

PepChemDay 3

Dr. sc. Mihaela Matovina s Instituta Ruđer Bošković održala je predavanje o enzimu dipeptidil peptidazi 3 (DPP3), čija fiziološka uloga još nije dokraja razjašnjena. Međutim, pretpostavlja se da ima važnu ulogu u fiziološkim procesima, između ostaloga u regulaciji krvnog tlaka i bola. Stoga su peptidi i peptidomimetici koji inhibiraju DPP3 potencijalni terapeutici u stanjima povišene koncentracije i aktivnosti DPP3.

Na simpoziju su sudjelovale i kolegice iz farmaceutske industrije, iz Plive: dr. sc. Dubravka Gembarovski i Andrea Kišić Rašeta, koja je održala predavanje o 2D-LC/HRMS karakterizaciji onečišćenja u pripravku terapijskoga peptida.

Priliku za prezentaciju svojih rezultata istraživanja dobili su i mladi istraživači, postdoktorandica dr. sc. Mladena Glavaš i doktorandica Lea Pašalić s Instituta Ruđer Bošković, doktorandica Marcela Šišić iz Centra za istraživanje i prijenos

Kratki predah između predavanja

znanja u biotehnologiji Sveučilišta u Zagrebu, Azmiera Zamri sa Sveučilišta u Grazu i Ena Dražić sa Fakulteta biotehnologije i razvoja lijekova Sveučilišta u Rijeci.

Denisa Krevh, prodajna predstavica tvrtke Labtim d. o. o., koji je bio sponzor simpozija, održala je prezentaciju *Od sekvence do uzorka: Biotage alati za učinkovitu sintezu i pročišćavanje peptida*, što je bilo korisno za upoznavanje sudionike s novim alatima tvrtke Biotage koji se koriste u sintezi peptida.

Doktorski studenti prezentirali su svoje rezultate na deset postera, a na kraju simpozija izabran je najbolji poster. Diploma i nagrada simpozija za najbolji poster dodijeljena je Gaiji Hinić i Miji Jozić s Fakulteta biotehnologije i razvoja lijekova Sveučilišta u Rijeci za poster *Effect of C-terminal amidation on self-assembly and gelation of short peptides*.

Objavljena je također knjiga sažetaka sa simpozija *Book of Abstracts* (ISBN 978-953-8250-44-6), koju su uredili Ruža Frankanec i Danijel Namjesnik.

Sve u svemu, bio je to izuzetno zanimljiv dan, ispunjen zanimljivim predavanjima, živahnim raspravama i razgovorima istraživača, osobito mladih istraživača u području peptida, u opuštenoj atmosferi u kojoj su svi uživali. Hvala svima koji su nam se pridružili na simpoziju, bilo predavanjima i posterskim priopćenjem ili kao sudionici, što je ovaj simpozij obogatilo i učinilo ga zanimljivom i vrijednom platformom za unaprijeđenje kemije peptida u Hrvatskoj.

Veselimo se sljedećem simpoziju i pozivamo vas da nam se pridružite. ///

Šetnja Zagrebom

Prorektor Sveučilišta u Zagrebu Boris Brkljačić izabran za počasnoga člana Američkoga koledža za radiologiju

ACR je ugledno profesionalno medicinsko društvo, osnovano 1923. godine, koje predstavlja gotovo 40.000 dijagnostičkih radiologa, radijacijskih onkologa, intervencijskih radiologa, liječnika nuklearne medicine i medicinskih fizičara

PIŠE: Sveučilište u Zagrebu

Photo: Max Taylor 202-321-4807 Mobile

Pročelnik Katedre za radiologiju Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i prorektor za studente, prijediplomske i diplomske studije Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Boris Brkljačić izabran je za počasnoga člana Američkoga koledža za radiologiju (ACR).

ACR je ugledno profesionalno medicinsko društvo, osnovano 1923. Godine, koje predstavlja gotovo 40. 000 dijagnostičkih radiologa, radijacijskih onkologa, intervencijskih radiologa, liječnika nuklearne medicine i medicinskih fizičara.

Podsjetimo, profesor Brkljačić diplomirao je, magistrirao i doktorirao na Sveučilištu u Zagrebu na Medicinskom fakultetu.

Jedan je od vodećih hrvatskih radiologa te predstojnik Kliničkoga zavoda za dijagnostičku i intervencijsku radiologiju KB-a Dubrava.

Bivši je predsjednik Europskoga radiološkoga društva (ESR), od kojega je primio zlatnu medalju, a prošle godine postao je članom Europske akademije (Academia Europaea). ///

Impressum

AKADEMSKI LIST

Novine Sveučilišta u Zagrebu

Redakcija:

Tatjana Klarić Beneta
Ana Konta
Branko Nad

Glavni urednik:

dr. sc. Petar Bilobrk

Nakladnik:

Sveučilište u Zagrebu

Za nakladnika:

prof. dr. sc. Stjepan Lakušić,
rektor

Nakladnički savjet:

prof. dr. sc. Tibor Pentek,
predsjednik,
prof. dr. sc. Dubravko Majetić,
prof. dr. sc. Tomislav Josip Mlinarić,
red. prof. art. Jasenka Ostojić

Adresa redakcije:

Trg Republike Hrvatske 14
Telefon: 01 4698 187
akademski@unizg.hr
www.akademski.hr

Dekan FŠDT prof. dr. sc. Josip Margaletić

3. izdanje CROFOR-a održano je na Fakultetu šumarstva i drvne tehnologije

ODRŽANO TREĆE IZDANJE CROFORA – FORUMA HRVATSKOGA ŠUMARSTVA

Upravljanje šumama složen je posao i zahtijeva sveobuhvatan pristup

Danas kad su klimatske promjene i uništavanje okoliša prijetnja egzistenciji Europe i ostatku svijeta, ključna je razmjena znanja i iskustva između stručnjaka, znanstvenika i donositelja odluka radi promicanja održivog razvoja i jačanja uloge šumarstva u zelenoj tranziciji, zaključeno je na 3. izdanju CROFOR-a

PIŠE: Ana Konta
FOTO: Leon Ginder

U povodu 260. obljetnice organiziranoga šumarstva u Hrvatskoj, na Sveučilištu u Zagrebu na Fakultetu šumarstva i drvne tehnologije održano je **treće izdanje Foruma hrvatskoga šumarstva CROFOR (Croatian Forestry Forum)**, događanja na kojem su se okupili vodeći stručnjaci hrvatskoga šumarskoga sektora. U protekle dvije godine CROFOR je izrastao u prepoznatljivu platformu za razmjenu znanja, ideja i iskustava između stručnjaka, znanstvenika i donositelja odluka kako bi se promicao održivi razvoj i jačala uloga šumarstva u zelenoj tranziciji.

U pozdravnom govoru sudionicima Foruma obratio se **dekan prof. dr. sc. Josip Margaletić**, koji je istaknuo kako će Fakultet šumarstva i drvne tehnologije na 3. izdanju Foruma nastojati akademskoj zajednici i studentima te šumarskoj i drvnotehnološkoj struci i javnosti predstaviti bogatu povijest i ponuditi odgovore na aktualna pitanja i probleme s kojima se susreće šumarska struka.

„Moderno šumarstvo je znanost, posao i umijeće gospodarenja šumama te s njim povezanog zemljišta za trajnu dobrobit gospodarstva, društva i okoliša. Fakultet je mjesto trajnog obrazovanja, informiranja intelektualaca širokog spektra znanja koji su prepoznatljivi u svom djelovanju, ne samo u struci i društvenom životu u Hrvatskoj, nego i šire. Slijedeći svoju misiju i viziju utemeljenu na strateškim i ostalim dokumentima relevantnima za znanost,

Zahvaljujući bogatoj tradiciji, sto dvadeset sedam godina kontinuirane visokoškolske nastave u šumarstvu i iskoraku u posljednjih dvadeset godina, ova sastavnica Sveučilišta u Zagrebu spremno dočekuje izazove budućnosti.

visoko obrazovanje i transfer tehnologije te uvažavajući standarde visokoga obrazovanja i znanosti, Fakultet je definirao svoje nastavne, znanstvene i stručne ciljeve u skladu s interesima naših dviju struka. Zahvaljujući bogatoj tradiciji, sto dvadeset sedam godina kontinuirane visokoškolske nastave u šumarstvu i iskoraku u posljednjih dvadeset godina, ova sastavnica Sveučilišta u Zagrebu spremno dočekuje izazove budućnosti i može planirati strateške odrednice u skladu sa smjernicama i standardima Europskoga prostora znanosti i visokog obrazovanja”, istaknuo je u uvodnom govoru **dekan Margaletić**.

Ovogodišnji CROFOR, posvećen 260. obljetnici organiziranoga šumarstva u Republici Hrvatskoj, naglasak je stavio na važnosti sustavnoga pristupa i tradicije upravljanja šumskim resursima.

ODRŽIVO UPRAVLJANJE ŠUMSKIM EKOSUSTAVIMA

Predavanje o daljinskim istraživanjima i njihovu doprinosu održivom upravljanju šumskim ekosustavima održala je **prof. dr. sc. Renata Pernar**. Uz važne obljetnice organiziranoga šumarstva i visokoškolske nastave u šumarstvu, profesorica je dodala još jednu 128. obljetnicu fotogrametrije kao dijela daljinskih istraživanja u šumarstvu. Ta se obljetnica odnosi na datum prvog izdanja udžbenika *Fotogrametrija i praktični dio tahimetrije* Franje pl.

Kružića. U nastavku predavanja vratila se daleko u povijest i sudionicima foruma otkrila brojne zanimljivosti.

„Davne 1765. godine austrougarska carica Marija Terezija naložila je da se ‘šume opišu i u nacрте narišu’. Bio je to rezultat prve inventure izmjere šuma i karte šuma. Četiri godine kasnije izdana je i zakonska uredba o šumama i tada je donesen prvi zakon o šumama na hrvatskom jeziku, rekli bismo, najznačajniji spis u hrvatskom šumarstvu”, istaknula je prof. dr. sc. Renata Pernar.

Daljinska istraživanja, prema njezinim riječima, imaju ključnu ulogu u modernom upravljanju šumama. Zahvaljujući naprednoj tehnologiji i sve modernijim alatima, velike su mogućnosti daljinskih

Marijana Petir, predsjednica Odbora za poljoprivredu Hrvatskoga sabora

Nagrađen izv. prof. dr. sc. Kristijan Tomljanović

Nagrađen izv. prof. dr. sc. Zdravko Pandur

Nagrađu je primio izv. prof. dr. sc. Josip Ištvančić

prof. dr. sc. Renata Pernar održala je predavanje o daljinskim istraživanjima

mr. sc. Krešimir Žagar, direktor Sektora za šumarstvo u Hrvatskim šumama

istraživanja, potrebnih stručnjacima raznih područja, koji se u svojem djelovanju koriste prostornim podacima. Profesorica Pernar je istaknula kako se samo usklađenom primjenom metoda daljinskih istraživanja i terenske izmjere mogu dobiti najbolji rezultati uz racionalizaciju poslova i najveću ekonomičnost.

U sklopu Foruma održana je i **panel-rasprava** pod nazivom „260 godina kasnije: hrvatsko šumarstvo između tradicije i inovacije”.

U raspravi su sudjelovali: **Marijana Petir**, predsjednica Odbora za poljoprivredu Hrvatskoga sabora, **Silvija Zec**, predsjednica Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvne tehnologije, **mr. sc. Krešimir Žagar**, direktor Sektora za šumarstvo u Hrvatskim šumama d. o. o., **mr. sc. Goran Gregurović**, voditelj Odjela za EU fondove i programe u šumarstvu u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, i **prof. dr. sc. Josip Margaletić**, dekan Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije Sveučilišta u Zagrebu.

Rasprava je obuhvatila brojne teme o aktualnim izazovima i prilikama u šumarstvu i drvnj tehnologiji, a moderatorica je bila **Zrinka Grancarić**, novinarka i urednica na HRT-u.

TKO TREBA GOSPODARITI NAŠIM ŠUMAMA?

Što se poduzima da se podupre sektor šumarstva i drvne tehnologije u Hrvatskoj te kakve su projekcije razvoja šumarstva u budućnosti? Na ta se pitanja osvrnula Marijana Petir, bivša hrvatska zastupnica u Europskom parlamentu. „Borba na europskoj razini još uvijek traje jer je raspolaganje i upravljanje šumama u nadležnosti država članica EU-a. Postoje države članice koje nemaju toliko puno šuma, ali imaju aspiracije za upravljanjem tuđih šuma s europske razine. Dok sam bila zastupnica u Europskom parlamentu, vodila sam žestoke borbe kako bih dokazala da Republika Hrvatska može najbolje gospodariti svojim šumama. S nekim državama članicama koje imaju isti stav kao mi, stvaramo koalicije kako bismo pokušali zadržati nadležnost upravljanja našim šumama. Moram naglasiti da su naši šumari

tijekom proteklih 260 godina dokazali da oni najbolje znaju upravljati hrvatskim šumama i da to rade na održiv način te da nam ne treba nikakvo tutorstvo s bilo koje razine. Saborski odbor za poljoprivredu je partner šumarskom sektoru. U našim raspravama nastojimo uključiti stručnu i znanstvenu zajednicu, biti informirani i donositi zaključke koji će pridonijeti većem dobru”, istaknula je **Marijana Petir**, predsjednica Odbora za poljoprivredu Hrvatskoga sabora.

Strateški plan zajedničke poljoprivredne politike 2023. – 2027. ima novu mjeru potpore za ograničenja u gospodarenju šumama na područjima zahvaćenima Ekološkom mrežom Natura 2000.

Klimatske promjene i uništavanje okoliša prijetnja su europskoj i svjetskoj egzistenciji. Kako bi se riješili ti problemi, donesen je Europski zeleni plan. Krajem 2019. godine Europska komisija predstavila je **Europski zeleni plan**, kojim se želi postići održivost gospodarstva EU-a pretvaranjem klimatskih i ekoloških izazova u prilike u svim područjima politike i osiguravanjem pravedne i uključive tranzicije. Također, prema Europskom zelenom planu, Europa bi do 2050. godine trebala postati prvi klimatski neutralan kontinent. Je li eurounijski Zeleni plan aktualan i šest godina nakon usvajanja i treba li ga, prema mišljenju nekih šumara, prilagođavati sadašnjim uvjetima?

„EU Green Deal je sa svim svojim strategijama naglasio važnost šuma i šumarskog sektora u postizanju ciljeva klimatske neutralnosti. Riječ je o cijelom nizu akata

koji treba dovesti do postizanja tih ciljeva. Ono što treba znati je da je *Green Deal* na snazi od prosinca 2019. godine i da se u tom razdoblju do danas promijenilo puno toga. Od pandemije COVID-om, ratova u okružju, potresa, do velikog nevremena koje je uništilo našu Spačvansku šumu. Kad govorimo o promjenama, definitivno treba revidirati ciljeve i odrediti koji su naši prioriteti u različitim sektorima”, objasnila je **Silvija Zec**, predsjednica Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvne tehnologije.

EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000

Ekološka mreža Natura 2000 danas je najveća mreža zaštićenih područja na svijetu i temelj sustava zaštite prirode u Europskoj uniji. Prostire se na približno 1.215.000 četvornih kilometara svih 27 država članica, odnosno na 18,5 posto kopna i gotovo 9 posto mora Europske unije. Ekološka mreža Republike Hrvatske obuhvaća 25.956 četvornih kilometara i pokriva 36,8 posto kopnenog teritorija te 9,3 posto mora pod nacionalnom jurisdikcijom (teritorijalno more i isključivi gospodarski pojas RH), a sastoji se od 745 područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (POVS) te 38 područja očuvanja značajnih za ptice (POP).

„Natura 2000 je 2013. godine na temelju *Direktive o pticama i zaštićenim vrstama i područjima* zaživjela i u Hrvatskoj. Oko 37 posto kopnenog dijela Hrvatske zahvaćeno je ovom ekološkom mrežom kojom se štite ptice odnosno stanišni tipovi, a polovica toga kopnenog dijela otpada na šume i šumsko zemljište. Četiristo četrdeset gospodarskih jedinica je obuhvaćeno dijelom ili potpuno ekološkom mrežom, što znači da su šumsko-gospodarski planovi koje radimo za te gospodarske jedinice ujedno i planovi upravljanja gdje moramo implementirati mjere očuvanja u naše gospodarske planove. Susrećemo se s puno problema, a mjere Nature 2000 vrlo su konzervativne i često nas sprječavaju u provedbi planova i prilagodbi klimatskim promjenama”, rekao je **mr. sc. Krešimir Žagar**, direktor Sektora za šumarstvo u poduzeću Hrvatske šume.

Strateškim planom zajedničke poljoprivredne politike RH 2023. – 2024. predviđene su potpore za ograničenje u gospodarenju šumama. Što još obuhvaća Strateški plan i koje će se mjere provoditi u području šumarstva i drvne tehnologije, moglo se čuti u nastavku panel-rasprave.

„U novom programskom razdoblju, Strateški plan zajedničke poljoprivredne politike 2023. – 2027. ima novu mjeru potpore za ograničenja u gospodarenju šumama na područjima zahvaćenima Ekološkom mrežom Natura 2000. To je jedna nova mjera koja se odnosi na svojevrstne kompenzacije za izgubljenu dobit zbog ograničenja gospodarenja šumama. Imamo velika očekivanja od te mjere i vjerujemo

da će izazvati golem interes među šumoposjednicima. Uz potpore uaturi, u ovom programskom razdoblju nastavili smo s provedbom triju mjera koje se odnose na izgradnju šumske infrastrukture, modernizaciju šumarskih tehnologija i na tehnologije u primarnoj preradi drva”, istaknuo je **mr. sc. Goran Gregurović**, voditelj Odjela za EU fondove i programe u šumarstvu pri Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

VAŽNOST ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKIH RADOVA

Koliki je doprinos znanstvenoistraživačkih radova u donošenju važnih smjernica za gospodarenje šumama i na koji je način potrebno uključiti znanstvenike u donošenje odluka, raspravljalo se u nastavku rasprave.

„Znanost je potraga za istinom. Znanstvenoistraživački rad je jedini odgovor na izazove s kojima se suočava svaka struka, pa tako i naša. Nikada više problema u šumarstvu nije bilo i nikada manji kolač znanstvenoistraživačkog rada. To je činjenica. Zahvaljujem pojedincima iz poduzeća Hrvatske šume koji guraju određene teme, među kojima je i ovo istraživanje koje je napravila i predstavila profesorica Pernar. Znanstvenoistraživački rad nije nikakvo bespotrebno trošenje novca, nego je to ušteda za budućnost. Samo na osnovi znanstvenih činjenica, nešto što je znanstveno dokazano sa svim metodama, ima svoju vrijednost i s tim podacima možete izaći u javnost. Dodao bih i kako novim naraštajima treba prezentirati važnost šumarske struke, što Fakultet šumarstva i drvne tehnologije čini putem medijskih kampanja i obilazaka srednjih škola kako bi privukao nove studente”, poručio je dekan Josip Margaletić. ///

Dodjela nagrada i prigodna izložba

U nastavku programa održana je dodjela nagrada i priznanja zaposlenicima u povodu Dana kvalitete Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije.

U hodniku glavne zgrade Fakulteta šumarstva i tehnologije, u povodu ove važne obljetnice šumarstva u Hrvatskoj, otvorene su dvije izlože: izložba dječjih radova i izložba starih fotografija nastalih krajem 19. i početkom 20. stoljeća. Fotografije starih slavonskih hrastika, dobivenih reprodukcijom originalnih fotografija, Fakultetu je darovala Uprava šuma Podružnica Vinkovci poduzeća Hrvatske šume.

Panel rasprava „260 godina kasnije: hrvatsko šumarstvo između tradicije i inovacije”

Na 25. Sportskim igrama NSZVO-a ekipa Rektorata Sveučilišta u Zagrebu osvojila više odličja

U Turističkom naselju Amarin u Rovinju u svibnju su se održavale obljetničke, 25. Sportske igre Nezavisnoga sindikata znanosti i visokoga obrazovanja – NSZVO

PIŠE: Sveučilište u Zagrebu

Ove je godine na Sportskim igrama sudjelovalo više od 700 članova Sindikata i članova njihovih obitelji iz 64 podružnice, koji su se natjecali u ukupno 15 športskih disciplina.

Ekipa Rektorata Sveučilišta u Zagrebu natjecala se u ukupno 11 disciplina – odbojci, košarci, boćanju, beli, briškuli i trešeti, veslanju na dasci, krosu, streljaštvu, pikadu, stolnom tenisu i kuglanju. U rektoratskoj, 13-članoj ekipi bili su Martina Cvitanović, Tamara Dagen, Jasna Kovač, Sandra Kramar, Tomislav Kranjec, Marko Ljutić, Sniježana Papić Malijan, Marina Rak, Sanja Ricijaš, Kristina Šimunović, Maks Vinšćak i Emanuel-Ivan Vojnović te kolegica Emina Lehkec s Učiteljskoga fakulteta.

Ekipa Rektorata na jubilarnim je Sportskim igrama osvojila nekoliko odličja. Prvo mjesto u streljaštvu osvojila je **Kristina Šimunović**. Drugo mjesto u stolnom tenisu – parovi žene osvojila je **Martina Cvitanović** s partnericom **Josipom Radović** s Rudarsko-geološko-naftnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Drugo mjesto u krosu osvojila je **Sandra Kramar**. Drugo mjesto u plivanju osvojio je **Marin Rak**. Također, Sandra Kramar bila je članica i ekipe Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji je osvojio treće mjesto u košarci. Drvene medalje osvojile su **Martina Cvitanović** u stolnom tenisu pojedinačno te u mješovitom paru s **Antonijem Šimunovićem** s Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te **Jasna Kovač** i **Sanja Ricijaš** u krosu.

Dvije članice ekipe Rektorata bile su voditeljice športskih disciplina: Martina Cvitanović bila je voditeljica tima streljaštva, a Sniježana Papić Malijan discipline potezanje konopa. Marko Ljutić bio je član stručnoga žirija.

Zadnjega dana Sportskih igara svečano su dodijeljene medalje i pehari najuspješnijim športskim ekipama. Prvo mjesto u ukupnom poretku osvojio je Pomorski fakultet Sveučilišta u Splitu, drugo mjesto Veleučilište u Karlovcu, a treće Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Nagrade najuspješnijim ekipama dodijelio je predsjednik Velikoga vijeća NSZVO-a prof. dr. sc. Predrag Marković. Ekipa Rektorata Sveučilišta u Zagrebu u ukupnom je poretku osvojila 11. mjesto. ///

Sportske igre 2025.

2. mjesto u crossu - Sandra Kramar

Kristina Šimunović - 1. mjesto u streljaštvu

Na obljetničkim, 25. Sportskim igrama NSZVO-a sudjelovale su športske ekipe s 24 sastavnice Sveučilišta u Zagrebu.

OVE SU GODINE ODLIČJA OSVOJILI:

Fakultet organizacije i informatike Varaždin
(4. mjesto u ukupnom poretku)

Metalurški fakultet
(5. mjesto u ukupnom poretku)

Filozofski fakultet
(8. mjesto u ukupnom poretku)

Rudarsko-geološko-naftni fakultet
(10. mjesto u ukupnom poretku)

Prirodoslovno-matematički fakultet – Matematički odsjek (12. mjesto)

Fakultet kemijskoga inženjerstva i tehnologije
(13. mjesto u ukupnom poretku)

Prirodoslovno-matematički fakultet – prirodoslovni odsjeci
(17. mjesto u ukupnom poretku)

Geotehnički fakultet
(26. mjesto u ukupnom poretku)

Agronomski fakultet
(29. mjesto u ukupnom poretku)

Ekonomski fakultet
(30. mjesto u ukupnom poretku)

Prehrambeno-biotehnoški fakultet
(33. mjesto u ukupnom poretku)

